

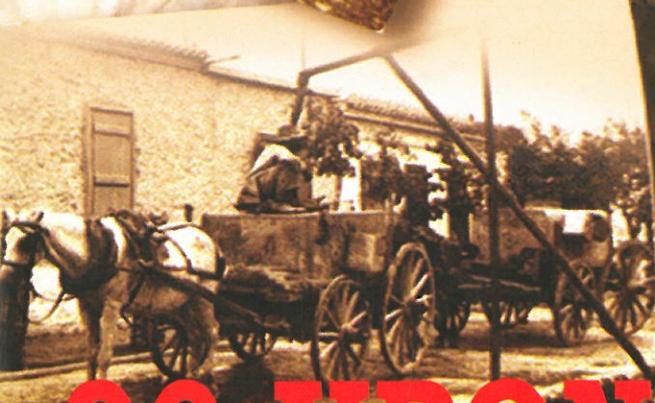
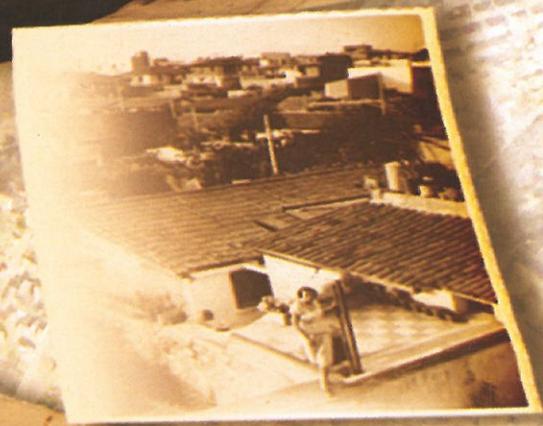
«Ακόμα κι αυτή η άλωση της Κωνσταντινουπόλεως
χωριά μπροστά στη Μικρασιατική καταστροφή.»
Στέφαν Τσβάιχ



ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.

Περιοδική Έκδοση του Κέντρου Σπουδής και Ανάδειξης Μικρασιατικού Πολιτισμού

Αρ. φύλλου: 17 Σεπτέμβριος 2013 Τιμή: 0,01 ευρώ



90 ΧΡΟΝΙΑ ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ

Χαιρετισμός του Δημάρχου Ν. Ιωνίας κ. Ηρακλή Γκότση για τα 90 χρόνια της πόλης.

Συυδημότες, συυδημότισσες,

Η Νέα Ιωνία, η πολιτεία μας, που ξεκίνησε την διαδρομή της στην Ιστορία, το 1923, συμπληρώνει φέτος τα 90 χρόνια της. Σε τέτοιες περιστάσεις συνηθίζοταν να γίνεται μια τακτική αναφορά στο παρελθόν, που κατέληγε σε μια ευχή για καλύτερες μέρες στο μέλλον.

Ας το αποφύγουμε. Οι συνθήκες, που εδώ και χρόνια με τα μνημόνια επικρατούν στην πατρίδα μας, δεν προσφέρονται για φτηνούς δεκάριτους λόγους, εξωραϊσμούς και στρογγυλέματα.

Θύματα μιας ανεύθυνης και ανεργάστης πολιτικής που οδήγησε στη Μικρασιατική Καταστροφή και του ουσιαστικό «ξεριζωμό» από τις προγονικές τους εστίες 1.500.000 πρόσφυγες «μοιράστηκαν» σε πόλεις, χωριά αλλά και άγονες εκτάσεις για να «εγκατασταθούν» και να επιβιώσουν αντιμετωπίζοντας του κόσμου τις αντιξοότητες, δυστυχώς όμως πολλές φορές και την εχθρότητα των γηγενών.

Κανείς δεν περίμενε ότι αυτή η μεγάλη πληθυσμιακή ομάδα, που ξεπερνούσε το 1/5 του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας, θα μπορούσε να ορθοποδήσει και μέσα σε λίγα χρόνια ν' αρχίσει να δημιουργεί το «θαύμα», που αργότερα πολλοί θα μιλήσουν γι' αυτό.

Η συυθηκη της Λωζάνης με την «υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών» που σήμερα πια παγκόσμια αναγνωρίζεται ως μια πρωτοφανής απόφαση καταπάτησης κάθε έννοιας ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μπροστά στη ψυχρή αστήρικτη ανάγκη της αποδοχής των τετελεσμένων, εξαφάνισε κάθε ελπίδα επιστροφής, που σιγόκαιγε στις καρδιές των ξεριζωμένων, που κρατούσαν ακόμη τα κλειδιά των σπιτιών τους στο εικονοστάσι.

Περισσότεροι των 20.000 ήσαν οι πρόσφυγες οι προερχόμενοι από περισσότερες των 200 μικρών και μεγάλων αστικών κέντρων, αλλά και χωριών της Ανατολής, που «εγκαταστάθηκαν» ως «αστοί» πρόσφυγες στη Νέα Ιωνία, της οποίας η ιστορία αρχίζει να γράφεται το Σάββατο 30 Ιουνίου 1923, όταν μπαίνει ο θεμέλιος λίθος, δυο βήματα πιο εκεί από την εκκλησιά των Αγίων Αναργύρων.

Από τότε, μέρα τη μέρα, χρόνο το χρόνο, οι πρώτοι οικιστές, αποκλειστικά πρόσφυγες, γράφουν την ιστορία της Ν. Ιωνίας. Σύντομα με την ανάδειξη της βιομηχανίας θα έρθουν συνέλληνες από την παλιά Ελλάδα, θα γίνει «μίξη» και θα λειανθούν οι διαφορές όταν όλοι μαζί θα βρεθούν αργότερα να πολεμούν στα βουνά της Β. Ηπείρου τους φασίστες και μετά σαν άλλοι «ελεύθεροι πολιορκημένοι» να πολεμούν σπίτι στο σπίτι, σοκάκι στο σοκάκι στην Αντίσταση.

Δεν υπήρξαν ποτέ εύκολες! Ήρθαν και άλλα χρόνια δίσεκτα. Εμφύλιοι σπαραγμοί. Διωγμοί. Θανατικό.

Μα τούτη η πολιτεία των προσφύγων που σιγά-σιγά πήρε τ' όνομα «εργατούπολη» θα σηκώσει πάλι κεφάλι και θα ορθοποδήσει.

Δεν είναι δυνατόν βέβαια σ' ένα χαιρετισμό να ειπωθούν πολλά.

Ως δήμαρχος όμως της Νέας Ιωνίας, ετούτη την επετειακή χρονιά, νοιώθω την υποχρέωση απευθυνόμενος σε συμπολίτες αλλά και φίλους, που ξέρω ότι έχει το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. σ' όλη την Ελλάδα να πω : Παλεύουμε να κρατήσουμε την πόλη όρθια τούτα τα χρόνια των μνημονίων.

Με την βοήθεια όλων, γιατί κανείς δεν περισεύει, ευελπιστούμε να το πετύχουμε.

Χρόνια Πολλά στη Ν. Ιωνία

**Ο Δήμαρχος
Ηρακλής Γκότσης**

Από του Πρόεδρο

Αγαπητές φίλες, αγαπητοί φίλοι,

Η ιστορική μνήμη αξιώνει πολλές φορές ν' αρθούμε από την όποια συγκυρία – και για την περίοδο που διανύουμε αυτή είναι πράγματι καταθλιπτική – και να θελήσουμε να περιβάλουμε με την απαραίτητη σοβαρότητα και αξιοπρέπεια επετειακά γεγονότα που τη χρωματίζουν.

Μιλώ βέβαια για τα 90/χρονα της Νέας Ιωνίας, της πολιτείας των ξεριζωμένων της Ανατολής, όπως αυτή εξελίχθηκε μετά σε εργατούπολη, σε πόλο ανάπτυξης και δημιουργίας αλλά και σε εστία αντίστασης και πολιτισμικής ανάτασης.

Μιλώ για τα 90/χρονα της πόλης μας και την οφειλόμενη τιμητική αναφορά που θα πρέπει να γίνει, ξεχωριστά νομίζω, από το Κέντρο μας, το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. το οποίο άλλωστε μέσα στις καταστατικές αρχές του, όσο αυτές υπηρετήθηκαν στα τελευταία 10 χρόνια, αξιώνει κάτι τέτοιο να γίνεται με την οργάνωση διαφόρων εκδηλώσεων και δράσεων.

Στα πλαίσια αυτά εντάσσεται και η έκδοση ενός «πανηγυρικού τεύχους» του περιοδικού του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., στην οποία θα περιλαμβάνονται μελέτες ειδικά γραμμένες γι αυτό από ανθρώπους που έχουν ασχοληθεί με το αντικείμενο και οι οποίοι επεξεργάστηκαν ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους τομείς της κοινωνικής ζωής, του πολιτισμού και αθλητισμού, αλλά και θεμάτων που απασχόλησαν την πόλη μας, στη διαδρομή του χρόνου.

Επιθυμώ εκ μέρους του Δ.Σ. του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. να ευχαριστήσω ολόθερμα όλους εκείνους οι οποίοι ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μας και προσέφεραν χρήσιμο υλικό για τις 24 σελίδες του.

**Ο Πρόεδρος
Λουκάς Π. Χριστοδούλου**

Πεπραγμένα του 1ου Δημοτικού Συμβουλίου Νέας Ιωνίας, 1934 - 1938.

Απόσπασμα της έρευνας: «Η Ν. Ιωνία μέσα από πρακτικά Δημοτικών Συμβουλίων & πράξεις Διοικουσών Επιτροπών, 1934 - 1947.»
Του ερευνητή & μέλους Δ. Σ. του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., Γεράσιμου (Μάκη) Λυκούδη.

Στην απογραφή του 1928, η Νέα Ιωνία είχε 16.382 κατοίκους.

Τον Ιανουάριο του 1934 αποσπάται από την περιφέρεια της Αθήνας και αναγνωρίζεται ως δήμος. Σ' αυτόν προσαρτώνται οι συνοικισμοί: Ελευθερούπολη, Περισσός, Σαφράμπολη και Ινέπολη). Το 1934 ο πληθυσμός της πόλης έχει φτάσει τις 23.500 περίπου, ενώ η Καλογρέζα αριθμούσε περίπου 2.500 κατοίκους. Μετά την ψήφιση του σχετικού νόμου, δρομολογήθηκε η διεξαγωγή δημοτικών εκλογών για την εκλογή τοπικών αρχόντων. Οι εκλογές πήγαιναν από αναβολή σε αναβολή και εν τέλει ορίστηκαν για την 11^η Φεβρουαρίου 1934.

Ο προεκλογικός αγώνας, ακολουθώντας τα πολιτικά πάθη της εποχής, ήταν έντονος και οξύς. Δεν σταματούσε στις πολιτικές αντιπαραθέσεις αλλά επεκτεινόταν και σε προσωπικές. Γίνονταν αναφορές στις επαγγελματικές ενασχολήσεις, στη μόρφωση ή αγραμματοσύνη των υποψηφίων, ακόμη και στο αν μιλούν ελληνικά ή είναι τουρκόφωνοι, αν και στους πρόσφυγες ήσαν πολύ γνωστοί οι λόγοι της τουρκοφωνίας πολλών ελλήνων της Μικράς Ασίας. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό η συμμετοχή για πρώτη φορά των γυναικών σε δημοτικές εκλογές με δικαίωμα ψήφου.

Την Κυριακή, 11 Φεβρουαρίου 1934 πραγματοποιήθηκαν οι πρώτες δημοτικές εκλογές στη Νέα Ιωνία. Υποψήφιοι δήμαρχοι ήσαν 8, οι υποψήφιοι δημοτικοί σύμβουλοι όλων των συνδυασμών περίπου 150 και ψήφισαν 3.233 δημότες.

Η πρώτη Κυριακή δεν ανέδειξε νικητή. Πρώτοι ήλθαν: ο Κυριάκος Κιοφτερτζής με 804 ψήφους και ο Γεώργιος Φελέκης με 783. Οι επαναληπτικές εκλογές έγιναν την Κυριακή 1η Απριλίου 1934 και από τους 3.218 ψηφίσαντες έλαβαν, ο Φελέκης 1.703 ψήφους και ο Κιοφτερτζής 1.282. Πάρεδροι εκλέχθηκαν οι Ι. Κουτράκης, Εμ. Κουγιουτζόγλου, από το συνδυασμό του Κιοφτερτζή και ο Σιμιστόπουλος από το συνδυασμό του Φελέκη. Οι 18 δημοτικοί σύμβουλοι που αναδείχθηκαν ήσαν οι: Ιωάννης Βαλούρδος, Χρυσάφης Δουβλίδης, Πέτρος Καρφόπουλος, Πέτρος Καΐρης, Μιχαήλ Κουβαράς, Μιχαήλ Εγιπίδης, Γεώργιος Προμπονάς, Ιορδάνης Μαμελετζής, Ανδρέας Μόρτογλου, Δημήτριος Μωυσιάδης, Ιωάννης Κεσίσογλου, Χρήστος Χατζηστέλιος, Χρήστος Σκαμάκης, Αριστείδης Γεωργουλίδης, Ιωάννης Κανάς, Ιωάννης Ρεμούνδος, Ηλίας Συνάνογλου και Κωνσταντίνος Βαρβαρέσος.

Η συμπολίτευση δεν διαθέτει απόλυτη πλειοψηφία. Από την αρχή οι συνεδριάσεις διεξάγονται με ένταση και αντεγκλήσεις. Η αντιπολίτευση είναι σκληρή και περίοδος χάριτος δεν παραχωρείται. Προφανώς συνεχίζονται οι έντονες αντιπαραθέσεις της προεκλογικής περιόδου και οι παρατάξεις, των οποίων οι δυνάμεις είναι μοιρασμένες, προσπαθούν να αποκτήσουν τον έλεγχο των αποφασιστικών οργάνων.

Οι ανάγκες του δήμου είναι πολλές και επιτακτικές με σοβαρότερη την οικονομική δυσπραγία λόγω της οικονομικής κρίσης που πλήττει τη χώρα. Το Δ.Σ. λαμβάνοντας υπ' όψιν τις πολλαπλές ανάγκες και τους περιορισμένους πόρους του δήμου, κρίνει ότι απαιτείται ευρεία και εξονυχιστική μελέτη της σειράς των έργων που θα εκτελεστούν. Προβληματισμό προκαλεί η περικοπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, 1/3 του αναλογούντος στο δήμο ποσοστού επί του φόρου των εισαγομένων από την αλλοδαπή και των εγχωρίων (στα όρια του δήμου) προϊόντων, κυρίως βιομηχανικών.

Τον Αύγουστο του '34 ο δήμαρχος υποβάλλει υπόμνημα προς τον Υπουργό Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως Μιχαήλ Κύρκο που αρχίζει ως εξής:

«Κύριε Υπουργέ. Λαμβάνω την τιμήν να αναφέρω υμίν, ότι ο νεοσύστατος Δήμος, του οποίου έχω την τιμήν να προϊσταμαι, αποτελούμενος από τον Προσφυγικόν Συνοικισμόν Ν. Ιωνίας και των πέριξ τοιούτων, ήτοι, Ελευθερουπόλεως, Σαφραμπόλεως, Ινεπόλεως, Περισσού κ.λ.π. είναι ο πολυπληθέστερος των εν Αθήναις τοιούτων, έχει δε και τας περισσότερας ανάγκας καθόσον το μεγαλύτερον μέρος αυτού, αποτελείται από πλινθοκτίστους και ετοιμορρόπους ιδιοκτήτους κατοικιών, ανεγερθείσας ευθύς αμέσως μετά την προσφυγήν των ενοίκων αυτών ενταύθα.»

Το '34 εκκρεμεί ακόμη η στέγαση ορισμένων οικογενειών, ιδιαίτερος χήρων, ορφανών και τελείως απόρων που παραμένουν άστεγοι (συστεγαζόμενοι ή σε πρόχειρη διαμονή) επί μία και πλέον δεκαετία.

Ο Δήμος ζητά την παράταση της προθεσμίας των ευεργετημάτων εξόφλησης των προσφυγικών οικημάτων και αραίωση του πληθυσμού ορισμένων τμημάτων του συνοικισμού, όπου η στέγαση είναι πλημμυλής.

Σοβαρό θέμα είναι και ο καθορισμός των ορίων του Δήμου.

Γίνονται διαβήματα προς το δήμαρχο Αθηναίων και το Νομάρχη, για την υποστήριξη των δικαιωμάτων του δήμου ενώπιον των αρμόδιων επιτροπών καθορισμού των ορίων της περιφέρειας του δήμου με το δήμο Αθηναίων και τις κοινότητες Φιλαδέλφειας, Κουκουβαούλων, Ηρακλείου, και Καλογρέζας. Η κοινότητα Ηρακλείου διεκδικεί το «Κομμάτι Λαζάρου». Ο νομάρχης διατάσει το τμήμα χωροφυλακής Ν. Ιωνίας και τον Αστυνομικό Σταθμό Ηρακλείου να παρεμποδίσουν τον πρόεδρό της να προβεί σε αυθαίρετες ενέργειες. Ο δήμος Νέας Ιωνίας θεωρεί το «Κομμάτι



Ζαχαροπλαστείο της Ηρακλείου, εκλογικό κέντρο του Γ. Φελέκη.



Λαζάρου» αναπόσπαστο και αναφαίρετο τμήμα του. Άλλωστε οι κάτοικοί του, κατά τις δημοτικές εκλογές, ψήφισαν όλοι στη Ν. Ιωνία και όχι στο Ηράκλειο. Στις 21 Μαΐου 1938 με απόφαση του υπουργού Διοικήσεως Πρωτεύουσας Κ. Κοτζιά, αποσπώνται το «Κομμάτι Λαζάρου – Καναπίτσες» και τμήμα της Ελευθερούπολης, που μέχρι τότε περιλαμβάνονταν στην περιφέρεια της κοινότητας Ηρακλείου και ενώνονται με το Δήμο Ν. Ιωνίας.

Η ύδρευση είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα για δεκαετίες. Η κατάσταση χαρακτηρίζεται ως αξιοθρήνητη, υπάρχει ανεπάρκεια, άνιση διανομή του νερού και πρόβλημα μόλυνσης. Ο συνοικισμός υδρεύεται από το Αδριάνειο υδραγωγείο και από το πηγάδι του αντλιοστασίου που εγκαταστάθηκε από την Ε.Α.Π. και η οποία επιβάρυνε για το σύνολο της δαπάνης τα οικήματα και τα οικόπεδα του συνοικισμού κατ' αναλογία.

Το αντλιοστάσιο και το δίκτυο ύδρευσης αρχικά ήταν στη δικαιοδοσία του υπουργείου Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως. Το νερό διανέμεται για 14 ώρες στο δήμο, στις περιοχές Ιωνία (κέντρο), Ελευθερούπολη, Σαφράμπολη, Ινέπολη, στους νεόδμητους συνοικισμούς Νεαπόλεως, Περισσού, οικοδομικών συνεταιρισμών Ήλιος, Αναπήρων, Μαυροκορδάτου (Ειρήνη), αλλά και σε Ριζούπολη και Καλογρέζα αν και αυτές οι περιοχές δεν ανήκουν στο δήμο. Τις υπόλοιπες 10 ώρες διανέμεται στους κατοίκους των Πατησίων για το πότισμα των καλλιεργειών τους. Σε υψηλά σημεία (Ινέπολη, Περισσός) υπάρχουν δεξαμενές. Η υδροδότηση των απομακρυσμένων σημείων της πόλης γίνεται με υδροφόρες, στην αρχή ιππήλατες και αργότερα αυτοκίνητες. Οι κάτοικοι προμηθεύονται επίσης νερό από πηγάδια και φυσικές πηγές σε Πευκάκια, πρηνή Ποδονύφτη, Καλογρέζα και το εργοστάσιο Μουταλάσκη από τη γεώτρηση του υδροδοτεί με εξωτερικό κρουνό τους περίοικους.

Όμως το πηγάδι του αντλιοστασίου απορροφά μολυσμένα νερά από το παρακείμενο ρέμα του Ποδονύφτη, που προέρχονται από τους γύρω μη στεγανούς βόθρους, ακόμη και αυτών του νοσοκομείου, από τα γεινιάζοντα με το αντλιοστάσιο βουστάσια, από τα εργοστάσια και από τα λιμνάζοντα νερά της βροχής. Όπως διαπιστώθηκε από πολλές αναλύσεις, το νερό έχει μολυνθεί με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται κρούσματα εντερικών λοιμώξεων και κοιλιακός τύφος, που έχει καταστεί ενδημικός, προκαλώντας θανατηφόρα κρούσματα. Τα περισσότερα κρούσματα τύφου και διαφόρων λοιμωδών νόσων σημειώθηκαν στη Σαφράμπολη. Το '34 λήφθηκαν εξυγιαντικά μέτρα και έγινε διαρρύθμιση των σφαγείων του συνοικισμού, για πρόληψη επιδημικών νόσων. Τα σφαγεία ήταν στη Ελευθερούπολη, όπου σήμερα το Ο.Τ. μεταξύ των οδών Ραμνούντως και Στράβωνος, επάνω από την κοίτη του Ποδονύφτη, βορειοδυτικά των πεσών του Αδριάνειου. Πιο πριν προς Ιωνία ήταν το βουστάσιο του Λοΐζου και ένα άλλο ήταν στη οδό Βότση περίπου όπου σήμερα ο βρεφονηπιακός σταθμός. Επίσης στη οδό Κρήτης υπήρχε το μαντρί του Βαρδάκα με πρόβατα.

Μεγάλες είναι οι ανάγκες των εργοστασίων, που αποτελούν το κύριο μέσο απασχόλησης και συντήρησης των εργαζόμενων. Η εξασφάλιση επαρκούς νερού συντείνει στην επέκταση των εργοστασίων και στη μείωση της ανεργίας. Μεγάλη επίσης είναι η σπατάλη του νερού από τις κοινόχρηστες κρήνες (βρύσες) που υπάρχουν σε διάφορα μέρη του δήμου και από όπου η υδροληψία είναι εκτός ελέγχου.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων το Δ. Σ. λαμβάνει σειρά μέτρων, όπως: βελτίωση της ποιότητας του νερού, περικοπή της παροχής για το πότισμα των λαχανόκηπων Πατησίων, καθαρισμός της κεντρικής δεξαμενής του αντλιοστασίου και επέκτασή της με κατασκευή νέας στοάς, κατασκευή νέων δεξαμενών (Φάρος, Ινέπολη), επέκταση του δικτύου ύδρευσης σε απομακρυσμένες συνοικίες, καθαρισμός των φρεάτων και των δεξαμενών, εξυγίανση του νερού με χλωρίωση, κοιτόστρωση και κάλυψη ρεμάτων που αποτελούν εστία μόλυνσης από διοχέτευση αποβλήτων και ομβρίων, λήψη εξυγιαντικών μέτρων στα σφαγεία του συνοικισμού, τροφοδοσία της δεξαμενής του Περισσού με νερό της Ούλεν.

Το 1935 εγκρίνονται δαπάνες για την επέκταση του δικτύου ύδρευσης στη συνοικία Φάρος, στην περιφέρεια Δαρδανελίων (IONIA CENTER) και στη συνοικία Μαυροκορδάτου (Ειρήνη). Το ίδρυμα Ροκφέλερ με δικά του συνεργεία αναλαμβάνει να εξυγιάνει τα ρέματα της Ν. Ιωνίας. Ο δήμος παρέχει τους αναγκαίους 2 ½ τόνους ακάθαρτου πετρελαίου, που γι' αυτή την περίπτωση διατίθεται αφορολόγητο.

Το 1936 γίνεται αγορά ύδατος, την νομή του οποίου για 17½ ώρες την εβδομάδα κατέχει ιδιώτης και αγορά από την Ούλεν 500 μ³ νερού ημερησίως. Αποφασίζεται η τοποθέτηση υδρομετρητών στα εργοστάσια, στα βαφεία και στους υπό εκμετάλλευση λαχανόκηπους, επεκτείνεται το δίκτυο και τοποθετούνται νέες βρύσες.

Το 1937 γίνεται καθαρισμός του Αδριάνειου Υδραγωγείου από τη συσσωρευμένη λάσπη και η ποσότητα του διοχετευόμενου νερού από αυτό προς το Αντλιοστάσιο αυξάνεται σημαντικά.

Αποχετεύσεις δεν υπάρχουν. Τα οικιακά λύματα από τα υπάρχοντα σε όλο το δήμο 350 κοινόχρηστα αποχωρητήρια, καταλήγουν σε κοινόχρηστους βόθρους η εκκένωση των οποίων, με ιππήλατα κάρα και φτυάρια, είναι αρχικά έργο του υπουργείου Υγιεινής και κατόπιν του Δήμου. Υπάρχουν όμως και ιδιωτικά αποχωρητήρια και βόθροι. Η επέκτασή τους γίνεται από το '35 και μετά. Την ίδια χρονιά γίνεται και η κατασκευή των υπόγειων δημόσιων αποχωρητηρίων στην Ηρακλείου.

Η υπερπλήρωση των κοινόχρηστων βόθρων, κυρίως το καλοκαίρι, είναι εστία κάθε δυσοσμίας, μόλυνσης και επιδημικών νόσων. Ο δήμος μεριμνά για την εκκένωση και τον καθαρισμό των βόθρων και αργότερα για αντικατάσταση των κοινών αποχωρητηρίων και βόθρων από ιδιωτικά που εξοφλούνται χρεωστικά.



Ηλεκτρικό δίκτυο και οικιακή ηλεκτροδότηση στους Ποδαράδες δεν υπήρχε, πλην αυτής της «Ελληνικής Μεταουργίας» του Κυρκίνη, που ίδρυσε την «Ηλεκτροβιομηχανική Α.Ε.», η οποία κάλυπτε τις ανάγκες σε φωτισμό και κίνηση, τόσο των εταιριών του, όσο και των γειτονικών με αυτές συνοικισμών και προαστίων.

Το 1934 στο δήμο υπάρχει δίκτυο ηλεκτρικής εγκατάστασης που αγόρασε ο δήμος Αθηναίων από την ανώνυμη εταιρία «Ελληνική Εριουργία» και γίνεται εγκατάσταση φανών σε ορισμένα σημεία για το φωτισμό των δημοτικών δρόμων. Το Δ.Σ. εγκρίνει μελέτη, με πρόβλεψη εγκατάστασης 265 στύλων-λαμπτήρων δαπάνης 480.000 δρχ. Ο δήμος εξετάζει το ενδεχόμενο να ηλεκτροδοτηθεί από την «Πάουερ» οι απαιτήσεις όμως και οι όροι της θεωρούνται επαχθείς και δεν επέρχεται συμφωνία.

Το οδικό δίκτυο της πόλης, πέραν των χωματόδρομων του κέντρου, είναι υποτυπώδες. Η Ηρακλείου είναι χαρακτηρισμένη ως επαρχιακή οδός, που οδηγεί στο συνοικισμό και διέρχεται μέσα από αυτόν και γίνονται σταδιακά έργα ασφαλτόστρωσής της. Ασφαλτόστρωση του τμήματος που βρίσκεται μέσα στα όρια του δήμου, γίνεται από το Ταμείο Επαρχιακής Οδοποιίας και ο δήμος κατασκευάζει κράσπεδα, φρεάτια και υπονόμους ομβρίων. Η κατασκευή τέτοιων υπονόμων σταδιακά επεκτείνεται. Τον Αύγουστο του '37 εγκρίνεται η μελέτη για την ασφαλτόστρωση ολόκληρης της Ηρακλείου.

Γίνεται κατασκευή ξύλινων γεφυρών δίπλα στη λαϊκή αγορά, στην περιφέρεια Μιρουάρ και στο ρέμα του Περισσού στη θέση Ήλιος (Ινέπολη). Στην οδό Σινώπης γίνεται κατασκευή γέφυρας στο ρέμα του Περισσού, με αυτεπιστασία από το δήμο, που διαθέτει στην περιοχή άφθονη πέτρα και άμμο.

Γίνονται εκβραχισμοί στην Ελευθερούπολη, στον Περισσό και στη Σαφράμπολη (οι ακατέργαστοι λίθοι εκποιούνται) και ισοπέδωση των οδών Μικράς Ασίας (σημερινή Ελ Αλαμίν) και Σαφραμπόλεως από το σιδηροδρομικό σταθμό Πευκακίων μέχρι την οδό Σινώπης.

Ανοικοδομείται γέφυρα στην οδό Μ. Ασίας (Ελ Αλαμίν στον τροχονόμο) και για να μην γίνει διακοπή της συγκοινωνίας μεταξύ Ιωνίας και Ελευθερούπολης, κατασκευάζεται γέφυρα στη σιδηροδρομική γραμμή μεταξύ του τέρματος της οδού Αχελώου (σημερινή Μικράς Ασίας) και λεωφόρου Αττικής (παράλληλη των γραμμών προς Ελευθερούπολη). Για τη φύλαξη της γέφυρας – διάβασης προσλαμβάνονται φύλακες κάτι που ήδη γίνεται στη διασταύρωση της Εριουργίας. Λίγο αργότερα γίνεται απλή σκυρόστρωση της λεωφόρου Αττικής σε μήκος 200 μέτρων και με πλάτος 4 μέτρα, γιατί η κατάσταση στην οποία βρίσκεται εμποδίζει την επικοινωνία μεταξύ των συνοικισμών της Ιωνίας και των εργοστασίων της Ελευθερούπολης.

Γίνεται ασφαλτόστρωση της οδού Μικράς Ασίας (Ελ Αλαμίν), σε μήκος 570 μέτρων και με πλάτος εννέα, από την οδό Καλαμών (σημερινή Σμύρνης) μέχρι την αρχή της οδού Κυδωνίων, δίπλα στο παντοπωλείο του Αλέξανδρου Τατάκα, με εξαίρεση το τμήμα επάνω στη γέφυρα που κατέχεται από παράγκες. Κατασκευάζεται κλίμακα μεταξύ των οδών Άλιος και Αχελώου (σημερινή Μικράς Ασίας) και προχωρά τμηματικά η κατασκευή του δρόμου που οδηγεί προς το Δημόσιο Νοσοκομείο Ν. Ιωνίας (ακόμη δεν ονομάζεται «Αγία Όλγα»).

Η Νοσηλεία και η περιθαλψη χωλαίνει και απασχολεί σοβαρά τη δημοτική αρχή. Το νοσοκομείο που λειτουργεί στο συνοικισμό, λόγω πολλαπλών ελλείψεων δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει επακριβώς τον προορισμό του.



Σοβαρό ζήτημα είναι η νοσηλεία φυματικών.

Από το 1925 λειτουργούν στο δήμο Λαϊκό Ιατρείο – Φαρμακείο, που αργότερα λειτουργεί ως Δημοτικό Ιατρείο με προσωπικό που αποτελείται: από τον Δ/ντη Γιατρό, 1 φαρμακοποιό, 1 φαρμακοτρίβη, 2 νοσοκόμους και ένα κλητήρα που ορίζεται να είναι άπορος προστάτης οικογένειας, θύμα πολέμου ή πρόσφυγας.

Σκοπός του Δημοτικού Λαϊκού Ιατρείου είναι η δωρεάν εξέταση των προσερχόμενων σ' αυτό άπορων αρρώστων, η παροχή φαρμάκων, η επίσκεψη και η θεραπεία στο σπίτι όσων ασθενούν βαριά, από γιατρούς και επισκέπτηρα νοσοκόμα και οι εμβολιασμοί (αντιτυφικοί και δαμαλισμού). Οι γιατροί αυτοί λειτουργούν με μια παραλλαγή του θεσμού των δημοτικών γιατρών, αυτή των «ιατρών προσφύγων» που εφαρμόστηκε στους προσφυγικούς πληθυσμούς.

Οι γιατροί επισκέπτονται εναλλάξ δυο-τρεις φορές την εβδομάδα τον Περισσό. Για τις υπηρεσίες τους αποζημιώνονται από το Δήμο. Η νοσηλεία των άπορων γίνεται στο νοσοκομείο Νέας Ιωνίας.

Γίνεται χορήγηση βοηθήματος στο Πατριωτικό Ίδρυμα Προστασίας του Παιδιού για τη δαπάνη διατροφής άπορων παιδιών της Νέας Ιωνίας. Στις 29 Μαΐου του '36 αποφασίζεται η ίδρυση του «Εθνικού Παιδικού Σταθμού Νέας Ιωνίας». Για την ίδρυση στη Ν. Ιωνία Εθνικού Παιδικού Σταθμού, στον οποίο θα διημερεύουν και θα τρέφονται σχεδόν δωρεάν τα νήπια, ιδίως των άπορων εργαζομένων γυναικών, συμμετέχει ο δήμος με συνδρομή ανάλογου χρηματικού ποσού. Για το κτίσμα γίνεται απαλλοτρίωση κατάλληλου οικοπέδου. Το Σεπτέμβριο γίνεται υποχρεωτικός ο δαμαλισμός στα βρέφη και σε όλους τους μαθητές μεταξύ 8 και 10 ετών.

Τέλος στο χώρο της **Εκπαίδευσης**, το '34 λειτουργούν: Ημιγυμνάσιο, 1^ο & 2^ο Δημοτικό & Νηπιαγωγείο Ιωνίας, Δημοτικό Ελευθερούπολης, Δημοτικό & Νηπιαγωγείο Σαφράμπολης, Δημοτικό Περισσού. Για πολλά χρόνια λειτουργούν οργανωμένα συσσίτια άπορων μαθητών.

Από το 1926 είναι υποχρεωτική η 6χρονη φοίτηση των παιδιών στο Δημοτικό Σχολείο.

Την 1^η Οκτωβρίου του '34 δημοσιεύεται σε ΦΕΚ η απόφαση για την ίδρυση πλήρους εξατάξιου Γυμνασίου στη Νέα Ιωνία. Αργότερα καταργείται το Ημιγυμνάσιο. Το Φεβρουάριο του 1935 ενισχύεται το Εθνικό Συμβούλιο Ελληνίδων για τη λειτουργία νυκτερινής σχολής στη Ν. Ιωνία. Το Νοέμβριο του '36 ιδρύεται το 2^ο Δημοτικό Σχολείο Ελευθερούπολης και είναι 4τάξιο. Τον Οκτώβριο του 1938 μετά από αίτηση των Διευθυντών των Δημοτικών Σχολείων διορίζονται 2 παιδονόμοι που θα αναλάβουν την επίβλεψη των μαθητών και των μαθητριών.

Νέα Ιωνία -Τι ώρα τέλειωσε το παρελθόν της;

Του Νίκου Γαζέπη.

Όσο φορτώνομαι χρόνια, γίνομαι συλλέκτης πραγμάτων μύθων και ιστοριών, που τα μεταφέρω από τόπο σε τόπο κι από χρόνο σε χρόνο ή πιο ολοκληρωμένα, κι από στιγμή σε στιγμή, για να δώσω και όλη τη ποικιλία των μεγεθών που προσδιορίζουν τη ζωή, ανάλογα με τις σχέσεις που θα τύχει ή θα διαλέξω να κάνω.

Αχθοφόροι ισόβιοι, μ' αυτό το ανταποδοτικό φορτίο που θα μεταμορφώνεται στη συνέχεια με τους συναλλασσόμενους, αλλά και σουλατσάδοροι μέσα στη ζωή τη δική μας και των άλλων, στην ευθύγραμμη ή τη σκόλια πορεία για κει που όλοι τελικά καταλήγουμε.

Προσωπικά, πολύ συχνά, για να αναφερθώ σε κάτι, προσπαθώ να το περιτριγυρίσω και να το προσδιορίσω έτσι, σ' έναν ευρύ χώρο που σίγουρα, κατά την γνώμη μου, θα το περιέχει, ώστε να είμαι βέβαιος ότι στη συνέχεια θα εμβαθύνω κατά πάνω του με τρόπο που, αφού περιγραφούν τα στενότερα όριά του, θα φτάσω και στον πυρήνα του, με τη βεβαιότητα πια ότι δεν έχω βγει εκτός θέματος.

Συνήθως πάλι επειδή και οι γνώσεις μου δεν είναι ποτέ τόσο επαρκείς, για να ξέρω ότι ξεκίνησα, χωρίς να αφήσω εξ αρχής κάτι απ' έξω, και τα συναισθήματά μου πάλι, χάνουν κι' αυτά τα όριά τους, προκειμένου να συμπληρώσουν τις αντικειμενικές μου ελλείψεις, καταφέρνω και αφήνω πίσω μου ένα κονιορτό και μια θολούρα που δύσκολα μπορεί να δώσει μία καθαρή εικόνα για το θέμα στον άλλον, αν αυτός, δεν είναι απ' την αρχή με το μέρος μου, ώστε να πιστέψει σ' αυτά που αισθάνομαι κι όχι σ' αυτά που δεν έμαθα και που τώρα πια, μάλλον δεν πρόκειται ποτέ μου να μάθω.

Ήδη από τις λίγες κι' όλας γραμμές που περπάτησα, μπορεί να γίνει φανερό το πόσο μακριά από μία, έστω και φλουταρισμένη, εικόνα της Ν. Ιωνίας μπορεί να βρίσκομαι και να τριγυρίζω απ' έξω. Καλλίτερα όμως παρ' όλα αυτά, ξαναλέω να σταματήσει κανείς κάποτε να αποθηκεύει γνώσεις, είτε με τη μέθοδο της δια βίου, είτε με τη, δια πυρός και σιδήρου μάθησης και να προλάβει έτσι να κάνει κάτι με ότι έχει μάθει, πριν τελειώσει τη ζωή του, μόνο μαθαίνοντας. Λέω λοιπόν γι αυτό, να σαλαβουτήσω μέσα σε μνήμες και να σπρώξω ότι μπορέσω στις λίγες σελίδες που ακολουθούν.

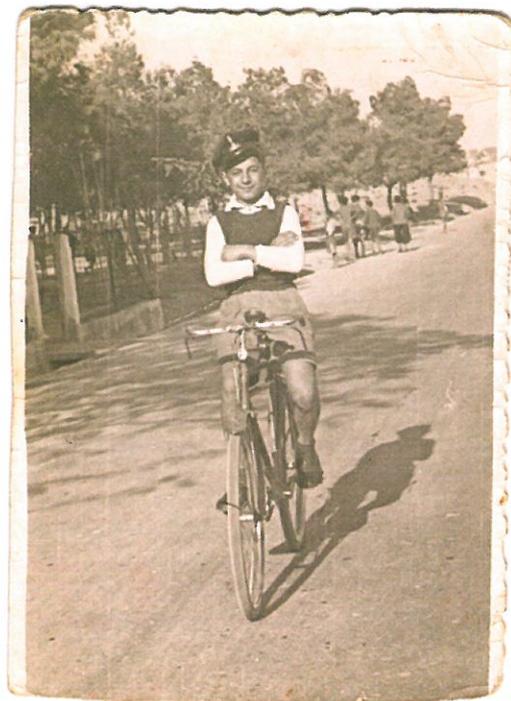
Για όλα με υποστηρίζει ανέλλιπστα μια αποστροφή του Γιάννη Τσαρούχη, όταν τον ρώτησαν τι έχει να πει για το Γκαζοχώρι στην οδό Πειραιώς δίπλα στον Κεραμεικό. «Αγνώω τελείως τι είναι το Γκάζι...» είπε, «...αλλά θυμάμαι την ευχάριστη ταραχή μου, όταν περνούσα κοντά στη μαντρωμένη περιοχή του ».

Θα αναφέρω παρακάτω, χωρίς καμία ταξινόμηση, έτσι ακατάστατα, πρόσωπα, καταστάσεις και πράγματα, που για μένα δεν έχουν κανένα επιρρηματικό προσδιορισμό τόπου, χρόνου, τρόπου, όχι για κανένα άλλο λόγο, αλλά γιατί όλα αυτά που ακολουθούν, τα θεωρώ συλλήβδην Πεπραγμένα με απόλυτο μέγεθος και αξία και με σύσταση από το ίδιο πάντα δομικό υλικό, που είναι οι σχέσεις που τα γέννησαν όλα, όπως ένα σταθερό νόμισμα μπορεί να υλοποιήσει και να εγκαταστήσει μία αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα εκεί που προηγουμένως υπήρχε το τίποτε.

Θα μπορούσε να είναι στοιχεία κάποιου βιογραφικού μου ίσως, στο βαθμό που έχω συμβιώσει μ' αυτά ή βρισκόμουν κάπου δίπλα κι' εγώ. Θα τα αναφέρω και θα προσπαθήσω μετά να εξηγήσω τι εννοώ, πως με το ίδιο «υλικό» μπορεί να χτιστεί ένας κόσμος με τόσο διαφορετικά στοιχεία, όταν αυτά κρατηθούν σε λειτουργική αρμονία.

Πρόσωπα – Πράγματα - Περιστατικά

- 1ο Δημοτικό Σχολείο Ν. Ιωνίας Αγ. Ανάργυροι
- 2ο Δημοτικό Σχολείο Ελευθερούπολης Αγ. Γεώργιος (έργο του μοντερνιστή καθηγ. Πάτροκλου Καραντινού)
- Αναξαγόρειο Γυμνάσιο Ν. Ιωνίας
- Αλάνα Αγ. Γεωργίου
- Αλάνα γηπέδου Ν. Ιωνίας, στη διασταύρωση Ηρακλείου και Χαλανδρίου, ανεβαίνοντας, πρώτη γωνία αριστερά.
- Το ιδιωτικό Σχολείο Αντώνης Σαπουντζάκη στην Παύλου Μελά
- Το θερινό σινεμά «Μύριαμ»
- Το κανάλι του παλιού τραίνου «Θηρίου». Αλάνα κι' αυτή, αλλά τόπος άγριων παιχνιδιών συνοικιακών συμμοριών
- Το χειμερινό σινεμά «Αστέρας»
- Ο εμβληματικός τραγουδιστής Γιώργος Λουκάς
- Τα βιαστικά και αθόρυβα βήματα του ζωγράφου Β. Βασιλειάδη στους βαθείς δρόμους της Ν. Ιωνίας.
- Οι υφαντουργίες
- Το χειμερινό σινεμά «Κρόνος» στην οδό Καρολίδου.
- Η αυτοκτονία με απαγχονισμό παντοπώλη στη παλιά γειτονιά μου



1. Νέα Ιωνία του 1950.
Ένα κύτταρο μνήμης.

- Το χαμάμ «Αφροδίτη» στην οδό Ευαγγελικής Σχολής
- Το Χαμάμ «Παράδεισος», στο πλάι δεξιά, ανεβαίνοντας την οδό Κίου
- Ο Βουρλιώτης παληκαράς, ο κυρ Μήτσος ο «Μαντράχαλος», που άνοιγε πηγάδια και βόθρους και πήγαινε στο φούρνο του Κατημερτζόγλου με τα σώβρακα και ξυπόλυτος
- Οι πλανόδιοι χαρακτήρες
- Η παγκόσμια φήμη του Νίκου Ξανθόπουλου
- Ο φόνος για λόγους τιμής στην οδό Σμύρνης
- Ο φόνος του Παναγιωτίδη στην Ελευθερούπολη απο χίτη
- Το λυντσάρισμα με μαχαίρι σε χέρι που ανεβοκατέβαινε στο υπερυψωμένο κατώφλι του Τμήματος Χωροφυλακής, απέναντι απο το σπίτι του Αγγελου Σημηριώτη
- Ο Αγγελος Σημηριώτης
- Οι απαντώντες, έως θανάτου, αποχωρήσεις του ποιητή Δ. Δούκαρη
- Τα ρέματα που διατρέχανε τη Ν. Ιωνία
- Ο υψηλόβαθμος αξιωματικός αεροπορίας Γιώργος Τσιτσόγλου (Τσιτσής) που ξενυχτούσε με γκαζόλαμπα για να σπουδάσει
- Ο γιατρός κύριος Φίλιππος Σαμαντάς
- Οι φίλιές μου, που τις άφησα να προχωρήσουν όπως το ήθελαν οι περιστάσεις και να καταλήξουν όπως τις φέραν τα πράγματα
- Τα Δημόσια Ουρητήρια
- Ο Τροχονόμος Ηρακλείου και Ελ Αλαμίν στο υπερυψωμένο του βάθρο
- Το Πατριωτικό Ίδρυμα στην Ελ Αλαμίν
- Το κατάστημα του ΙΚΑ στην γωνία της Στοάς Μερκούρογλου και Π.Π. Γερμανού
- Η Στοά Διαμαντάκη
- Τα Ζαχαροπλαστεία της Ηρακλείου
- Το κτίριο του «Μιρούάρ», παλιού κέντρου διασκέδασης, που όπως το γωνιακό του Βίζου στη Μικράς Ασίας, λειτούργησε σαν κατάστημα της Ιταλικής στρατιωτικής διοίκησης
- Τα Καφενεία και τα Εστιατόρια της Ηρακλείου
- Το Ζαχαροπλαστείο « Το Μικράκι» του κυρίου Λουκά στη Μικράς Ασίας κι αυτό
- Οι τάφοι από χώμα με ξύλινους σταυρούς δίπλα στην ξύλινη εκκλησία του Αγ.Κωνσταντίνου πάνω στην Ηρακλείου
- Η ληστεία που έκανα πάνω στη ξύλινη γέφυρα που ένωνε τη γειτονιά μου με τη « Λάκκα», σε βάρος ενός άγνωστου μου συνομήλικου, για να του πάρω τα τζιτζιλια και το βράδυ δε μ' άφησε να κοιμηθώ το λυπημένο του πρόσωπο.
- Η Πηγή στις παρυφές της Ελευθερούπολης και του Αδριάνειου Υδραγωγείου, όπου συνέρρεαν τα απογεύματα, κυρίως τα γυναικόπαιδα με στάμνες κουβάδες και τενεκέδες, για μεταφορά νερού στο σπίτι, πριν πλησιάσει το δίκτυο στις γειτονιές
- Ακόμη πολλά άλλα τέτοια που επισήμαναν και οριοθέτησαν το προσφυγικό δράμα.

Θα πω τώρα γιατί όλα αυτά, ακόμα και τις καταστάσεις και τα πρόσωπα και τα πράγματα, θέλω να τα θεωρήσω όλα μαζί Πεπραγμένα, με την έννοια αυτών που έχουν γίνει.

Εδώ, Τώρα, Όπως - Όπως

Με το Εδώ, το Τώρα, και το Όπως - Όπως, μπορεί να συμβεί το πιο μικρό περιστατικό που γίνεται (φωτ.1). Είναι τόσο συνεπιπυγμένη και αξεχώριστη αυτή η ομάδα επιρρημάτων, που καταλήγει να έχουμε ένα καινούργιο επίρρημα με άλλες διαστάσεις και προσδιορισμό. Αν αυτό το μικρό πακετάκι επιρρημάτων το υποθέσουμε σε μία σειρά άλλων τέτοιων, όπως τα καρέ μίας κινηματογραφικής ταινίας, θα δούμε ότι έχουμε ένα Κύτταρο Μνήμης. Το Εδώ, το Τώρα και το Πως, που δίνουν υπόσταση, ζωή και ιστορία, δηλαδή μορφή στην κοινωνία και τα αποτυπώματά της στο περιβάλλον, είναι επιρρήματα χωρίς ειδικό προσδιορισμό, είτε χρονικό, είτε τοπικό, είτε τροπικό.

Έτσι μπορεί κανείς να πει ότι και τα πρόσωπα μπορεί να είναι Τόποι γεγονότων, τα οικοδομικά σώματα είναι Τρόποι και τα περιστατικά Στιγμές. Αν θέλουμε να υποθέσουμε τη ζωή, σαν μία ακολουθία τέτοιων ελάχιστων περιστατικών, θα έχουμε την ιστορία της. Ο' τι χωράει μέσα σ' αυτή την ιστορία ζωής, τη φτιαγμένη από αυτή τη μικρή μονάδα Μνήμης, είτε **πρόσωπο**, είτε **τόπος**, είτε **περιστατικό**, είναι φτιαγμένο από το ίδιο υλικό όπως και στις Τέχνες, το κάθε τι μπορεί να εκφραστεί με το τεχνικό της μέσο, δηλαδή το χρώμα, τον ήχο, το λόγο, την κίνηση κ.α.

Καταλαβαίνω ότι εδώ η επιστήμη αφήνει τα όπλα κάτω, σηκώνει τα χέρια ψηλά και μη μπορώντας ν' αντισταθεί, μας αφήνει ελεύθερους να πάμε πάρα κάτω.

Νέα Ιωνία - Η φυσιογνωμία της

Η φυσιογνωμία ενός οικισμού –συνοικισμού λοιπόν, για μένα συντίθεται από όλα αυτά; αρκεί να συνδέεται μ' αυτό το Κύτταρο Μνήμης, να ποτίζει το περιβάλλον, να του δίνει κοινή καταγωγή και να το ενοποιεί (φωτ.2).

Η Νέα Ιωνία που χτίστηκε όπως χτίστηκε –δομήθηκε ως πούμε- επειδή οι ανάγκες αφορούσαν κοινά προβλήματα σε ομοιογενή και ομοιοπαθή σύνολα. Έτσι και η θέση μέσα στο περιβάλλον αττικό τοπίο, έγινε με τον αρμονικότερο τρόπο, αλλά και τα κοινά προβλήματα και οι ανάγκες δώσανε την αφορμή για τη δημιουργία κοινοχρήστων

λειτουργιών, που εκπαιδεύσανε την κοινωνία στην έννοια του φιλόξενου **Ιδιωτικού** χώρου και ταυτόχρονα στην συνυπευθυνότητα και στην συνεργασία για τη φροντίδα του **Κοινόχρηστου**.

Προσπαθώ να αναφέρομαι σε μία ενιαία, ας πούμε, εικόνα της πόλης που ζήσαμε από τη θεμελίωση μέχρι την ενηλικίωσή της, που τώρα ζούμε. Ενιαία εικόνα, για να φανεί αν υπάρχει κάποια συνέχεια με την έννοια ότι τα δομικά στοιχεία της εξακολουθούν να υπάρχουν ή όχι. Νομίζω, ότι δεν υπάρχουν πια οι δεσμοί που τη συντονίζανε κρατώντας τον πλούτο των κοινωνικών στοιχείων που την κάνανε ένα συνεχή, ενιαίο και ζωντανό οργανισμό.

Όλα αυτά τα οργανικά κομμάτια που παράθεσα, ήσαν φτιαγμένα όλα, άνθρωποι, σπίτια, περιστατικά (και γύρω φύση) από το ίδιο υλικό, είχαν το χαρακτηριστικό ότι ανήκαν και αφορούσαν λίγο πολύ «**εξ αδιαιρέτου**», όλη την υποκείμενη στον ξεριζωμό προσφυγιά.

Η αρχαία Ν. Ιωνία

Πάνω σε μία στοιχειώδη κοινωνική και οικονομική βάση, στήθηκαν τα πρώτα χρόνια της ζωής της, με την πιο ισοδύναμη συμβολή όλων, με οδηγό πάντα την ισορροπία του **ιδιωτικού** απέναντι στο **δημόσιο** πλούτο. Ανάμεσα στα **ιδιωτικά υπάρχοντα** και στα **συλλογικά**, που έπρεπε να αλληλοστηρίζονται.

Οι ιδιωτικές δράσεις που ξεχωρίσανε από τον κανόνα της ισοδυναμίας, σαν πιο ισχυρές οικονομικά, συμπληρώσανε την πόλη με στοιχεία που η επιλογή τους έγινε ανάμεσα στις ζωτικές ανάγκες εκείνων των χρόνων της θεμελίωσης της πόλης.

Κάτι τι, πριν δημιουργηθεί και λειτουργήσει, είχε τους λόγους που το έκαναν απαραίτητο, γιατί κι οι ίδιες οι συλλογικές ανάγκες προκύπτανε αβίαστα και ορίζανε έτσι κάθε πρόταση σαν πρόταση κοινωνικής πολιτικής.

Τα δύο ιδιωτικά χαμάμ π.χ. χτίστηκαν και λειτούργησαν σαν δημόσια λουτρά προσφέροντας ένα άρωμα της «εκεί» πατρίδας στο κόσμο, που λουζότανε σε τσίγγινες σκάφες μέσα σε παραγκάκια, κολύμπες και κολτούκια, προσκτισμένα συνήθως πάνω στα πεζοδρόμια την εποχή που το αυτοκίνητο έτσι κι αλλιώς, δεν μπορούσε να διεκδικήσει αποκλειστικότητα στα χωμάτινα σοκάκια του συνοικισμού.

Εκτός από τα συγκροτήματα βιομηχανικών κτηρίων αλλά και κάθε ιδιωτικής πρωτοβουλίας έργο, προσδιοριζότανε αυτόματα από τις κοινωνικές ανάγκες εργασίας, διατροφής, μετακίνησης και αναψυχής.

Ετσι υπήρξε για ένα μεγάλο διάστημα για όλους τους νεόδητους συνοικισμούς, ένα καθεστώς αρμονίας με τις ανάγκες και το περιβάλλον τους.

Αν, αφού διαβάσει κάποιος αυτά τα γραφόμενα, γυρίσει στην αρχή και περάσει άλλη μία φορά προσεκτικά την αισθηματική χρονοτοπογραφία μου της παλιότερης Ν. Ιωνίας θα δει, θα μυρίσει και θα ακούσει πράγματα που εδώ και χρόνια δεν υπάρχουν και ούτε θα υπάρξουν πια. Θα ακούσει τις ουράνιες αντηχήσεις κάτω από τους τρούλους του χαμάμ, του νερού που έσταζε στις γούρνες, το σιγομουρμούρισμα κάποιων μελωδίας από ένα μοναχικό λουόμενο, το γδούπο απ' το πέσιμο κάποιου απρόσεχτου νέου, που δε φόρεσε τα ξύλινα τσόκαρα του και ακόμη θα ακούσει τον ήχο που κάνανε αυτά, πάνω στο μαρμάρινο δάπεδο, τα γέλια στο αρχαίο αυτό περιστατικό και τις κλαγγές των λουτρικών ορειχάλκινων σκευών πάνω στους μαρμαρίνους πάγκους και τις γούρνες.

Θα ακούσει απ' το ταρατσάκι του πλουσταριού, τους ήχους της ταινίας που είχε δει την προηγούμενη μέρα στο θερινό σινεμά «Μύριαμ», λίγο πριν κουρασμένος από τη μέρα, αποσυρθεί για ύπνο. Θα ακούσει περπατώντας στις γειτονιές, κουβέντες μέσα απ' τις ήσυχες αυλές.

Τους πλανόδιους πωλητές ανάμεσα σε κάτι μηχανοκίνητο αραιά και που. Θα ακούσει σε σπιτική πανυχίδα, θρήνους αποχαιρετισμού για το κακό που χτύπησε. Θα μυρίσει τα δώρα μιας λουλουδιασμένης αυλής, ανίκητης απ' το ασθενικό καυσάεριο. Θα δει τους ορίζοντες που προσφέρονταν σαν γραμμή προσανατολισμού μπρος από τις ήμερες απτικές κορυφές. Κυριότερα θα σιγουρευτεί ότι μέσα σ' αυτούς τους ορίζοντες, θα μπορούσε να ζήσει μία ολόκληρη ζωή, αν χρειαζόταν.

Τόσο ανθρώπινα πράγματα, μπροστά στα σημερινά.

Η Νέα Ιωνία σήμερα (Όπως κάνουνε όλες)

Αυτή η ισορροπημένη γραμμή Πεπραγμένων σταμάτησε και δεν ξέρουμε, λέμε, πότε και τι ώρα ακριβώς καθώς μαζί της και το παρελθόν της Ν. Ιωνίας.

Δε γνωρίζω πότε, αλλά με το λίγο που μούμεινε, μπορώ να υποθέσω. Περισσότερα ξέρουν οι κοινωνιολόγοι, οι οικονομολόγοι και οι λόγοι που συντράξανε ώστε ο μέχρι τότε **πολίτης** με τα καλά του και τα κακά του, να μεταμορφώνεται σε **πελάτη**.



2. Σήμερα δεν υπάρχει πια απόσταση που να χωράει τόσο βάθος στη μνήμη του φακού. Εδώ τα πρόσωπα αντιστοιχούνε σε χρόνο. Ο πατέρας που διαβάζει και η κόρη που ποζάρει δείχνουνε Κυριακή.

Εκεί πάνω άρχισε η επιχειρηματικότητα να μελετάει, τι καινούργια πράγματα να προσφέρει, που και να λείπανε αυτά δε θάχανε ο κόσμος τίποτε, εκτός αν συμφωνούσε κι' αυτός ότι τα χρειάζεται, σπίτια, αυτοκίνητα, ρούχα, καλλυντικά, μέχρι και υπηρεσίες υγείας, αλλά και καινούργιες ασθένειες, μαζί φυσικά με τα φάρμακα που τις θεραπεύουνε.

Η διαφήμιση μέχρι τότε, που ήτανε ενημέρωση για τα απαραίτητα, έγινε σιγά - σιγά πρόκληση και προτροπή για νέες αξίες, ανάγκες και υπηρεσίες, που «δεν θα 'πρεπε να λείπουν από κανένα σπιτικό».

Από τα πρώτα που εμπορευματοποιήθηκαν, σ' αυτόν τον δικό μας κόσμο, ήταν τα σπίτια. Και αυτό, αφού πια το στεγαστικό δεν ήταν κύριο θέμα κοινωνικής πολιτικής καθώς επιλύθηκε τσάτρα πάτρα, έγινε θέμα ιδιωτικού συμφέροντος.

Οι μεγάλες αλάνες αντί να υπολογίζονται σαν απαραίτητα οικοδομικά μέλη όπως σήμερα π.χ. τα πάρκα με αξία δημόσιας περιουσίας, όπως και τα δημόσια καταστήματα, οι εκκλησίες, τα νοσοκομεία και άλλα τέτοια, υπολογίστηκαν σαν σύνολα τετραγωνικών μέτρων οικοδομήσιμης γης και καταναλώθηκαν με τη μέθοδο της αντιπαροχής.

Οι άνθρωποι που πριν φαίνονταν γίγαντες και άρχοντες μέσα στις γειτονιές με τα λιλιπούτεια κτίσματα και προσκτίσματα, πήρανε άλλο, μετριότερο μέγεθος, μπροστά στις καινούργιες οικοδομικές φόρμες και επί πλέον έπρεπε να παραμερίζουν φοβισμένοι, για να περάσουν τα τροχοφόρα που κατακλύσανε τους δρόμους. Οι αλάνες «αξιοποιήθηκαν» με οικοδομικές εγκαταστάσεις και δραστηριότητες ή γίνανε κυκλοφοριακοί κόμβοι και χώροι στάθμευσης και με εκμισθώσεις διαφημιστικών πυλώνων και επιφανειών, επιστρέψανε στους δημότες με το οικονομικό τους ισοδύναμο.

Να σκεφτεί κανείς ότι το μέγεθος και η αξία των υλικών για ένα διαφημιστικό ικρίωμα, μπορεί να ισοδυναμεί πιά, με την αξία ενός προσφυγικού καταλύματος μέσα στην υποδειγματική Ελευθερούπολη. Έτσι σιγά - σιγά οι οικισμοί εκείνοι του μέτρου, οι ζυμωμένοι με το ανθρώπινο σώμα, πήρανε διαστάσεις πόλεων, διογκωθήκανε και καταλήξανε, παρά την τεράστια αύξηση της οικοδομικής ύλης μεσ' την οποία θαφτήκανε, να συρρικνωθούνε και να λιγοστέψουνε δραματικά, γιατί εκείνο που μετράει σ' αλήθεια τέτοια μεγέθη, είναι το πόσος ελεύθερος κατά κεφαλή χώρος αντιστοιχεί.

Η Ν. Ιωνία μίκρυνε αντί να μεγαλώσει.

Θα θυμηθώ το σπουδαίο εκείνο «σπίτι όσο χωρείς, κήπο όσο θωρείς», που το ξανάκουσα απ' τον αγαπητό μου Βασ. Χομπά.

Επίλογος

Η ώρα περνάει και εγώ πρέπει να τελειώνω.

Προσπαθώ να καταλήξω κάπου και να υπογραμμίσω ένα συμπέρασμα, το πιο συμφέρον και το πιο χρήσιμο, αλλά είναι τόσο δελεαστικό όλο το μενού των συμπερασμάτων που έχω στο νου μου, που μάλλον θα πάω στα τυφλά και στη τύχη.

Θέλω όμως χοντρικά, να πω ότι η φυσιγνωμία της αρχαίας Ν. Ιωνίας, σε σχέση με αυτή της νεότερης έχει διαφορά στη ποικιλία της λίστας που κατάγραψα αρχικά. **Η σημερινή πόλη είναι φτωχότερη** (φωτ.3).

Εκεί μέσα, στα στοιχεία που τη συνθέτουν, βρίσκονται τόσα κι άλλα τόσα πρόσωπα σε πυκνότερο ή αραιότερο διάλυμα το καθένα.

Στη σημερινή πόλη μας, όπως και σε άλλες παρόμοιες στη γύρω περιοχή, στο διάλυμα αυτό εκτός από άχρηστα, τα πιο πολλά, οικοδομικά υλικά, επιπλέουν και συμφύρονται κλισέ και απομιμήσεις τρόπων ζωής και εμφάνισης, που **οφείλονται σε ένα φαινόμενο «κατοικιδιοποίησης» των πολιτών, που γίνανε πρώτα πελάτες και μετά ενεργούμενα ενός τρόπου που ζητάει η επικράτεια των εξαλλαγών των δημόσιων αγαθών σε ιδιωτικά και που ενθαρρύνονται με τις φιλότιμες προσπάθειες των πολιτειακών μας αλόγων.**

Κατοικιδιοποίηση. Ενα είδος ποίησης κι' αυτή, που έχει τους ρέκτες της.

Η Ν. Ιωνία έχει ακόμη κάτι που τη διαφοροποιεί και την κάνει πιο ανθεκτική στη διατήρηση μεγάλου μέρους από τη παλιά φυσιγνωμία της.

Έχει την υποδειγματική, ξαναλέω, Ελευθερούπολη, που η παράταση της ζωής της, κάτι σαν ανιστόρησή της, έχει την αιτία της στη παρουσία των σύγχρονων προσφύγων.

Πριν αφήσω τον φιλόξενο αυτό χώρο του εντύπου, να πω ότι παίρνω μαζί μου και την αίσθηση, ότι στη λαίλαπα των καιρών, για όσους καταλαβαίνουν την απόλυτη ανάγκη, διαφύλαξης «**σαν τα μάτια τους**», των ρεταλιών δημόσιας κοινόχρηστης περιουσίας, ως ζητήματος ζωής και θανάτου των κοινωνιών, η διαφύλαξη αυτή είναι πολύ δύσκολη, γιατί βρίσκεται πάνω σε ένα γιγάντιο μέτωπο που σαρώνει.

Αλλά όμως δεν είναι αδύνατη.

Πριν κάνω επιτέλους στο πλάι, να περάσουνε κι άλλοι, να της πω, ανατρέχοντας σε σχετική τοιχογραφία, σαν σε παλιά αγαπημένη: «όσες κρέμες και αρώματα και να βάζεις, εγώ πάντα θα σε μυρίζω ιδρωμένη», παλιά Νέα Ιωνία!



3. Κι όμως η Νέα Ιωνία του 2013 είναι μικρότερη.

ΣΤΗ ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ-ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΙ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Του Χάρη Σαπουντζάκη, Συγγραφέα, Προέδρου της Ένωσης Σπάρτης Μικράς Ασίας.

Πριν ακόμα λήξει το τραγικό για τον Ελληνισμό της Μικρασίας έτος 1922, ήδη στη Νέα Ιωνία, (τους τότε Ποδαράδες), είχε αρχίσει η εγκατάσταση των λεγομένων «αστών» προσφύγων σε πολύ πρόχειρα καταλύματα και σε σκηνές.

Η Επαναστατική Κυβέρνηση με τον Νικ. Πλαστήρα είχε σπεύσει να ιδρύσει, το Νοέμβριο του 1922 το λεγόμενο «Ταμείο Περιθαλψής Προσφύγων – Τ.Π.Π.» με σκοπό να συνδράμει στην άμεση ανακούφιση των εκατοντάδων χιλιάδων προσφύγων, που είχαν με τη φωτιά ακόμα στα μάτια και τον τρόμο στην καρδιά, καταφύγει στη μητροπολιτική Ελλάδα.

Όμως και οι ίδιοι οι πρόσφυγες δεν έμειναν ανενεργοί. Πριν καλά-καλά βάλουν το κεφάλι τους κάτω από ένα κεραμίδι, σπεύδουν να οργανώσουν σωματεία, συλλόγους, ενώσεις, συνεταιρισμούς, όπως άλλωστε πολύ καλά ήξεραν να κάνουν στις αξέχαστες πατρίδες με την ανεπτυγμένη αίσθηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που είχαν.

Στη Νέα Ιωνία κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου (1922 – 1940) ιδρύθηκαν και λειτούργησαν περισσότερα από 50 σωματεία, τα οποία θα μπορούσε κανείς να κατηγοριοποιήσει βασικά, στους εξής τομείς : α) αμιγώς προσφυγικών συμφερόντων, β) αθλητικο-πολιτιστικά, γ) κοινωφελή-φιλανθρωπικά, δ) εργατικά-επαγγελματικά, ε) πολιτικο-κομματικά, στ) συνεταιριστικά.

Ο αριθμός σε σχέση με τον πληθυσμό, που δεν είχε ξεπεράσει το 1940 τις 30.000 κατοίκων, είναι πραγματικά τεράστιος! Δείγμα του δυναμισμού αφενός αλλά και της διάθεσης για προσφορά και προβολή αφετέρου και μάλιστα, κατά κύριο λόγο, νέων ανθρώπων.

Στην εργασία μας αυτή, εξ αντικειμένου, δεν είναι δυνατόν ν' αναφερθούμε σε όλα τα σωματεία. Θα περιοριστούμε στα αθλητικο-πολιτιστικά, τα κοινωνικο-φιλανθρωπικά και τα επαγγελματικά, που δραστηριοποιήθηκαν στη Ν. Ιωνία, την εποχή του Μεσοπολέμου.

1) ΑΘΛΗΤΙΚΟ-ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ενδεχομένως ο αναγνώστης θ' απορήσει πως στην ίδια ενότητα συνεξετάζονται σύλλογοι πολιτιστικοί κι αθλητικοί. Κι όμως αυτό συνέβαινε στη Νέα Ιωνία του Μεσοπολέμου, ακολουθώντας τα πρότυπα των αθλητικών συλλόγων της Σμύρνης («Πανιώνιος», «Απόλλων» κλπ.) ή του Πόντου, όπου παράλληλα με τον αθλητισμό λειτούργούσαν τμήματα για τη μουσική και το τραγούδι, το θέατρο και γενικότερα τον πολιτισμό.



Όμιλος Φιλιάθλων Νέας Ιωνίας, ομάδα Χάντμπολ 1930.

Αυτό ακριβώς ήταν και το περιεχόμενο των καταστατικών σκοπών του σωματείου που δικαίως αναγνωρίζεται ότι είχε τη μεγαλύτερη διάρκεια αλλά και τη μεγαλύτερη επιτυχία και στους δύο τομείς μαζί : πολιτισμό – αθλητισμό. Μιλάμε για τον **Όμιλο Φιλιάθλων Ν. Ιωνίας (1928)**, ο οποίος βασιζόμενος σε αξιόλογους διοικητικούς παράγοντες (Μαντζουράνης, Χρυσόχοου, Κουβαράς κ.α.) δεν προσπάθησε μόνο να έχει ισχυρή παρουσία στο στίβο, όπου ξεχώριζε με μια πλειάδα σπουδαίων αθλητών, αλλά αγωνίστηκε για να οργανώσει το γήπεδο του «Όμιλου», αυτό το χώρο ακριβώς απέναντι από το σημερινό Επισκοπείο, στην οδό Ηρακλείου και να τον καταστήσει πόλο έλξης των νέων παιδιών στο ποδόσφαιρο, το βόλλεϋ-μπωλ, το μπάσκετ-μπωλ, το στίβο κι άλλα αθλήματα, ενώ παράλληλα σε συνεργασία και με άλλα σωματεία της Ν. Ιωνίας, και εκπαιδευτικούς φρόντιζε και για τη δημιουργία καλλιτεχνικών εκδηλώσεων.

Σ' αυτό το πλαίσιο των πολιτιστικο-αθλητικών συλλόγων λαμπρή υπήρξε και η παρουσία του συλλόγου «**Ελπίς**», που ιδρύθηκε το 1930, αλλά μετά συγχωνεύθηκε με τον «**Πανιώνιο Αθλητικό Όμιλο**» για να πάρουν την ονομασία «**Πανιώνιος Αθλητικός Όμιλος Ελπίς**». Και αυτό το σωματείο κινήθηκε παράλληλα και στους δύο χώρους : πολιτισμός-αθλητισμός, αλλά οπωσδήποτε οι επιδόσεις του ήταν πιο καλές στον αθλητικό τομέα όπου κέρδισε αρκετά τοπικά πρωταθλήματα. Σημαντική στο σωματείο αυτό υπήρξε η προσφορά του Γ. Τραβασάρου, ο οποίος εκτός από Πρόεδρος είχε ονομασθεί και ευεργέτης του. Αξιόλογοι συνεργάτες του οι : Λυμπεριάδης, Κατρίσης, Παπαγεωργίου, Λαζαρίδης και άλλοι.

Δύο ακόμη σύλλογοι, μέσου βεληνεκούς θα λέγαμε, στην ίδια κατηγορία είναι ο «**Απόλλων Ν. Ιωνίας**» και ο «**Ατρόμητος**». Κι εδώ εργάστηκαν, όπως όλοι τότε, ανιδιοτελώς αρκετοί Ιωνιώτες, μεταξύ των οποίων προβάδισμα θα δίναμε στον Αχ. Βασιλειάδη, τον Α. Χονδρόπουλο, για τον «Απόλλωνα» (καμία σχέση με τον Απόλλωνα Αθηνών, τη γνωστή «Ελαφρά Ταξιαρχία» της μεταπολεμικής περιόδου) και στους Εμ. Κοσμά, Κ. Τσεσμελή και Ιω. Σταυρίδη για τον «Ατρόμητο».

Επειδή έτσι κι αλλιώς ξεκινήσαμε με τα μικτά σωματεία, αθλητικά και πολιτιστικά, ας ολοκληρώσουμε με τα αμιγώς, αθλητικά. Εδώ χρονολογικά έχει προβάδισμα η «**Α.Ε.Ελευθερουπόλεως**», που αλλού φέρεται να έχει

ιδρυθεί το 1926 και αλλού το 1934. Σημαντικοί παράγοντες κυρίως ποδοσφαιρικής ομάδας, που συνέχισε τη δράση της και μετά τον πόλεμο, αναδεικνύοντας λαμπρούς ποδοσφαιριστές, όπως ο **Στ. Παναγιωτίδης**, **Στ. Σκευοφύλαξ**, αλλά και ο παλαιότερος όλων **Γιώργος Σίμος ή Μάγειρας**, υπήρξαν οι Κ. Κατερινάκης, Ι. Βαζαίος, Κ. Σαββίδης, Δ. Βαρυπάτης.

Και βέβαια η **Καλογρέζα**, μία πραγματική ποδοσφαιρομάνα, θ' αναδειχθεί μέσα από τους συλλόγους της : την «**Α.Ε. Καλογρέζας**» (παράγοντες : Σ. Σταυρίδης, Ν. Φωτιάδης, Σ. Βουτσάς, κ.α.), τον «**Εθνικό Καλογρέζας**» και τον **Αθλητικό και Ποδοσφαιρικό Σύλλογο «Παμβυζαντινό»**, που ιδρύθηκε το 1935 και φαινόταν να υπερέχει (παράγοντες : Κ. Μπαρδούσης, Δ. Χαμπάς, Π. Μεταλλόπουλος, Γ. Ιωαννίδης) ως μια μεγάλη δύναμη στον αθλητισμό.

Η Καλογρέζα ανέδειξε ταλέντα, με πρώτο και καλύτερο βέβαια, τον μετέπειτα ποδοσφαιριστή της Α.Ε.Κ., τον «ξανθομάλλη αετό», τον πρώτο γκολτζή **Κλεάνθη Μαρόπουλο**, και ακόμη τον **Τρύφωνα Τζανετή**, τον **Χρήστο Ρίμπα**, τον άφθαστο κεφαλοσφαιριστή **Ξενοφώντα Μαρκόπουλο (Ξένος)**, που μεταγράφηκαν και αυτοί στην Α.Ε.Κ. και διέπρεψαν.

Υπήρχαν ακόμη δύο σύλλογοι : ένας που ασχολείτο καθαρά με τον κλασικό αθλητισμό, ο «**Γυμναστικός Σύλλογος Ν. Ιωνίας**» (Πρόεδροι οι Ιωάν. Διαμαντάκης και Σ. Δελφός) και ο «**Φυσιολατρικός Όμιλος Ν. Ιωνίας**» (Πρόεδρος ο Ν. Ρήγος) που περιελάμβανε στις δράσεις του και τις εκδρομές και την προστασία του περιβάλλοντος.

Στις συνοικίες της Ν. Ιωνίας, βέβαια ιδρύθηκαν και λειτουργήσαν και άλλοι αθλητικοί σύλλογοι («Ερμής», «Α.Ε. Ινεμπόλεως», «Βόσπορος» κλπ.), αλλά δεν είχαν κάποια διάκριση.

Όστόσο βέβαια υπήρχαν και τα κυρίως **πολιτιστικά** σωματεία, που έδρασαν δυναμικά στα χρόνια του Μεσοπολέμου. Παρ' όλο που κάποια από αυτά είχαν να παρουσιάσουν ένα εξαιρετικό επιτελείο στελεχών, ανθρώπων των Γραμμάτων, της Τέχνης, δεν είχαν μεγάλη διάρκεια ζωής.

Εδώ θα εντάξουμε τα δυο αντίπαλα στρατόπεδα : της «**Πανιωνίου Οργάνωσης Προσφύγων (Π.Ο.Π.)**» και της «**Λέσχης Ν. Ιωνίας**». Ιδρύθηκαν μεταξύ 1924 – 1925, όμως παρά την έντονη έως σφοδρή συγκρουσιακή παρουσία τους, δεν άφησαν ουσιαστικά κάτι που να θυμίζει το πέρασμά τους.

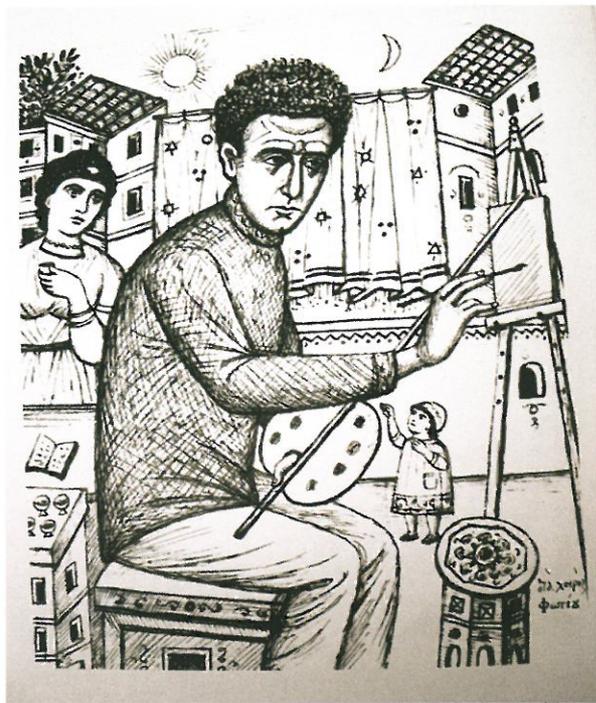
Η Π.Ο.Π. με πρόεδρο τον σπουδαίο νομικό, αλλά κι εκδότη, έναν άνθρωπο με κύρος και άποψη, που θέλησε να εκλεγεί και δήμαρχος, το 1934, τον Αθανάσιο Διακάκη, με ένα εξαιρετικό επιτελείο συνεργατών : **Φώτης Κόντογλου**, **Σωκρ. Ουλκέρογλου**, **Κ. Ζουμπουλίδης**, **Φ. Λαμπρινός**, **Ν. Οικονόμου** και με την ολόπλευρη στήριξη της Εφημερίδας «Κυριακάτικη», είχε ευγενείς στόχους : να ιδρύσει νυχτερινή σχολή, σχολές ξένων γλωσσών κλπ., ενώ παράλληλα κι έναν θα λέγαμε πολιτικοκοινωνικό : ν' αγωνιστεί για τα δίκαια των εξαθλιωμένων προσφύγων

και να καταγγείλει τη γνωστή «Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων – Ε.Α.Π.», για σκάνδαλα και κατάχρηση.

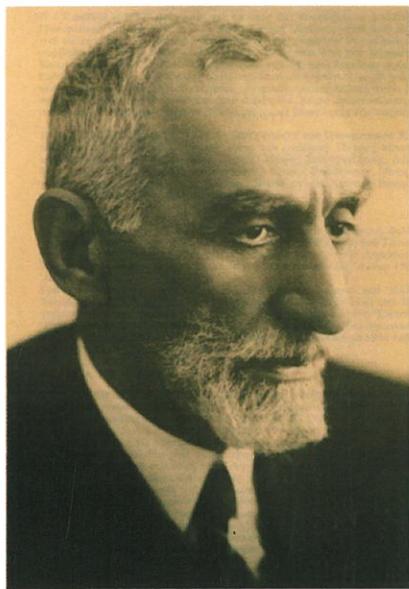
Έμμεσα, πλην σαφώς, επιτίθετο συνεχώς κατά της «Λέσχης» στην οποία το βαρύ πυροβολικό, κατά κάποιο τρόπο, ήταν ο ποιητής Άγγελος Σημηριώτης, αλλά και οι Στάθης-Μαυρομάτης, διότι θεωρούσε ότι λόγω των θέσεων που κατείχαν στα επιτελεία της Ε.Α.Π. στη Νέα Ιωνία, ήσαν συμμετοχοί κι αυτοί! Στο στόχαστρό τους εκτός από τον Άγγελο, είχαν βάλει και τη δυναμική στον τομέα των πολιτισμικών δράσεων, σύζυγό του, **Σοφία Σημηριώτου!**

Αυτή η μονομέρεια της Π.Ο.Π., ανεξάρτητα αν ουσιαστικά με τη μαχητική της παρουσία, προλάβαινε παρατυπίες ή και παρανομίες και το γεγονός ότι τη χαρακτήριζε κι ένας «μικρομεγαλισμός», αφού εννοούσε να παραχωρεί το ¼ της εκδόσεως της «Κυριακάτικης», στη γαλλική της έκδοση : «Le Dominical», λες πια και οι ξεριζωμένοι και καταφρονεμένοι πρόσφυγες, το πρώτο που θα έκαναν ήταν να μιλούν και να γράφουν τη γλώσσα των μεγαλοαστών, τα γαλλικά, δεν της επέτρεψε να έχει μακροζωία. Ουσιαστικά όμως συμπαρέσυρε και τη «Λέσχη» και χάθηκαν από το προσκήνιο νωρίς (αρχές του '30).

Όμως υπήρχαν και λιγότερο φιλόδοξοι σύλλογοι. Ας τους απαριθμήσουμε : «**Παμμικρασιατικός Σύλλογος Νέων**» (πρόεδρος Ι. Αβραμίδης), «**Εγκυκλοπαιδικός Σύλλογος Νέων Ανατολικός Αστήρ**», «**Ενωση Φιλοπροόδων Νέων Ν. Ιωνίας**» (1927) (Πρόεδρος Ι. Γιατζόγλου – Γραμματέας Μ. Τσουμπής), «**Φιλοτεχνικός Όμιλος**», με στόχο την οργάνωση θεατρικής ομάδας από ανήσυχους νέους της εποχής (Δ. Μιχαηλίδης, Α. Χαραμή, Α/φές Απαλού, Γ. Μαδωνής κ.α.)



Ο Φώτης Κόντογλου



Ο Άγγελος Σημηριώτης

Και βέβαια ιδρύεται και **Σύλλογος Φοιτητών**, με πρώτο πρόεδρο το Γ. Δημακόπουλο και μετά τον Ν. Γιαλούρη, ενώ αξιόλογοι νέοι φοιτητές που στοιχίζονται στις δράσεις του είναι ο Μιλτ. Τσουμπής, ο Χ. Ελευθεριάδης, ο Θ. Ψωμάς.

Φυσικά στον τομέα των πολιτιστικών εκδηλώσεων δραστηριοποιούνται και η **Ένωση Σπαρταλίδων**, «τα Σπάρτα» και οι δύο σύλλογοι των Ινεπολιτών : «**Σύλλογος Ινεπολιτών : “Προσφυγική Κοινότης Ινεπόλεως”**» και «**Σύλλογος Ινεπολιτών Πόντου : “Η Κοίμησις της Θεοτόκου”**».

Χαρακτηριστικό όλων αυτών των κινήσεων ήταν πάντα μια υψηλόφωνη στόχευση : ίδρυση νυκτερινών σχολών, σχολών ξένων γλωσσών, θεατρικών ομίλων, χορευτικών και μουσικών συγκροτημάτων, διαλέξεων κλπ. Ούτε η εποχή, ούτε οι άνθρωποι, ούτε οι προϋποθέσεις υποδομών βοηθούσαν τότε, στην επίτευξη τέτοιων στόχων! Γι αυτό πολλές έμειναν στις ωραία διατυπωμένες εκφράσεις των καταστατικών στο κεφάλαιο : «μέτρα προς επίτευξη των στόχων». Όμως παρ' όλα αυτά, όσο ονειροπόλοι και αιθεροβάμονες κι αν ήταν αυτοί που στελέχωναν τους συλλόγους, νέοι στην πλειοψηφία τους, δεν έπαυαν να έδιναν το στίγμα μιας «ανήσυχης νέας γενιάς που θ' άλλαζε πολλά και γρήγορα»!

2) ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ – ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Η εποχή προσφερόταν για την ίδρυση συλλόγων με καθαρά κοινωνικό χαρακτήρα. Δεν μιλάμε για συνδικαλιστικούς φορείς. Μιλάμε για φιλανθρωπικούς συλλόγους όπου κυρίως δραστηριοποιούνταν γυναίκες και όσο κι αν εξέπεμπαν έναν συντηρητισμό, ιδίως όταν συνδέονταν με την Εκκλησία, (όπως η Χριστιανική Αδελφότητα Νέων Χ.Α.Ν., ή η Ορθόδοξη Χριστιανική Ένωση Κοριτσιών – Ο.Χ.Ε.Κ.), δεν έπαυαν να βοηθούν.

Στην πρώτη σειρά ήταν τρεις σύλλογοι : «**Η Κοινωνική Ένωση Κατοίκων Ν. Ιωνίας**», με Πρόεδρο τον Δημ. Μπανούση, αντιπρόεδρο το Αντ. Βύζιο, Γ. Γραμματέα το Σάββα Αμπατζή, που κύριο στόχο είχε την οργάνωση συστίσεων, η «**Φιλόπτωχος Αδελφότητα Κυριών και Δεσποινίδων Ινεπόλεως**», με πρόεδρο τη Μαρία Λουίζου, αντιπρόεδρο την Δημ. Σαμίου και Γεν. Γραμματέα την Βασ. Χατζηπαύλου, που ασχολήθηκε κυρίως με τα ορφανά παιδιά (ντύσιμο, φαγητό, φάρμακα) και ο «**Σύλλογος Κυριών και Δεσποινίδων Περισού** “**Η Αλληλοβοήθεια**” » με πρόεδρο τη Μαρία Γρηγοριάδου, αντιπρόεδρο την Ανδρ. Ρεμούνδου και Γεν. Γραμματέα τη Λώρη Καλάρδη, που στη στόχευσή της είχε τους απόρους του Περισού.

Στη κατηγορία αυτή ασφαλώς θα μπορούσε κανείς να κατατάξει και την «**Ένωση Πολυτέκνων Ν. Ιωνίας**» (1935), που μάλιστα είχε ένα εξαιρετικό προεδρείο, με πρόεδρο τον οδοντίατρο Α. Μανταίο, αντιπρόεδρο το Γ. Αποστόλου και Γ. Γραμματέα τον διευθυντή σχολείων Γ. Μαλλιάρηπουλο.

3) ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Όπως είναι φυσικό η Νέα Ιωνία με τόση δραστηριότητα στην Βιομηχανία και τη Βιοτεχνία αλλά και το Εμπόριο δεν θα μπορούσε να μην έχει και αντίστοιχα επαγγελματικά σωματεία.



Σφραγίδα της Συνεργατικής Οικοδομικής Ένωσης Προσφύγων. (Αρχείο Α. Χριστοδούλου)

Πρώιμα (1924) ιδρύεται από τους Χ. Φιλιππίδη, Χ. Νικηφοράκη, Ιω. Μιχαηλίδη, Δ. Δελφό, Κ. Παπαδόπουλο και άλλους η «**Συνεργατική Ένωση Προσφύγων – Εμπειροτεχνών – Εργοδηγών και Τεχνιτών Οικοδομών**», ακολουθεί το 1925, το «**Κοινόν Ταμείον Αυτοκινητιστών Ν. Ιωνίας**», που είχε βέβαια λίγα μέλη, τους λεωφορειούχους εκείνης της εποχής.

Φυσικά δεν θ' αργήσει να ιδρυθεί (1924) ο «**Σύλλογος Εμπόρων και Καταστηματαρχών Νέας Ιωνίας**» με πρώτο πρόεδρο το Σ. Φωτιάδη, αντιπρόεδρο τον Α. Σκανδάλη και γραμματέα το Σ. Παύλου. Αρκετά αργότερα θα ιδρυθεί το «**Σωματείο Παντοπωλών Ν. Ιωνίας**» με πρόεδρο τον **Αθ. Κατερινόπουλο**, ενώ παράλληλος σύλλογος παντοπωλών και μάλιστα δραστήριος θα ιδρυθεί και στην **Καλογρέζα**, (Πρόεδρος: Δημ. Νικολαΐδης) όπως και «**Σύνδεσμος Εμπόρων και Καταστηματαρχών**». Θα ιδρυθούν σύντομα σύλλογοι **Ιχθυοπωλών, Κλωστοϋφαντουργών, Αρβυλοποιών** κλπ.

Κατά μία έννοια σ' αυτήν την ενότητα ανήκουν κι οι σύνδεσμοι «**Εφédρων και Αναπήρων**». Είναι μάλιστα δύο : Ο πρώτος με πρόεδρο το Γ. Παπαδάκη και ο δεύτερος με πρόεδρο το Γ. Τσαπίνο.



ΑΓΙΟΣ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Νεάπολη Νέας Ιωνίας, δεκαετία 1950 – 1960

Της Κούλας Μπρόλιου-Τελίδου προέδρου της Πολιτιστικής Ένωσης Μικρασιατών Νέας Ιωνίας «Η ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ».

Η Ελλάδα μόλις είχε βγει από έναν αδελφοκτόνο (εμφύλιο) πόλεμο και προσπαθούσε να μαζέψει τα συντρίμμια της. Οι άνθρωποι αγωνίζονταν να σταθούν στα πόδια τους, να ξαναβρούν τους παλιούς ρυθμούς τους, την καθημερινότητά τους.

Οι Κυριακές ήταν οι μόνες μέρες ξεκούρασης, χαλάρωσης, οικογενειακής συγκέντρωσης. Χρήματα δεν υπήρχαν για διασκέδαση και αυτή περιοριζόταν σε μερικούς περιπάτους.

Τα ζαχαροπλαστεία «Βαλκάνια» και «Κυβέλεια» στο κέντρο της Νέας Ιωνίας ήταν λίγο μακρινά, ίσως και λίγο «δυσπρόσιτα», για εμάς τους Νεαπολίτες και έτσι προτιμούσαμε το κοντινό δάσος του «Βέικου».

Περνούσαμε εκεί αξέχαστες Κυριακές, μοναδικές για μικρούς και μεγάλους, από τις αρχές της Άνοιξης μέχρι τα τέλη του Οκτώβρη. Ξεκινούσαμε παρέες - παρέες, με τα πόδια φυσικά, κουβαλώντας όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό μας. Κουρελούδες για στρώσιμο κάτω στο χώμα και για κάθισμα στις αυτοσχέδιες κούνιες, φαγητά, κρασάκι για τους μεγάλους, μπάλες (πάνινες φυσικά) για τους μικρούς και όργανα για τη διασκέδαση. Ο πατέρας μου έπαιζε Ποντιακή λύρα, άλλοι ούτια, κιθάρες

Προορισμός το εκκλησάκι του Αγίου Λαυρεντίου στο δάσος του «Βέικου». Δρόμος δεν υπήρχε και η πορεία ακολουθούσε τα μονοπάτια, ανάμεσα από μαντριά με πρόβατα. Στον Άγιο Γεώργιο, στην Ομορφοκκλησιά,

προσκυνούσαμε και ανηφορίζαμε κατόπιν προς τα δεξιά για το εκκλησάκι.

Το μικρό ξωκκλήσι του Αγίου Λαυρεντίου, ήταν μια ξύλινη μακριά παράγκα που θύμιζε βαγόκι τρένου. Τα υλικά του: ξύλο, λαμαρίνες, πέτρες. Ένα ζευγάρι, ο Μπαρμπα Θανάσης και η γυναίκα του, το περιποιόντουσαν και ο τόπος μοσχοβόλαγε από τα λουλούδια που είχε φυτέψει η εκκλησάρισσα. Μη φανταστείτε τίποτα γλάστρες. Σε ασπρισμένους τενεκέδες ήταν φυτεμένα, αλλά έδεναν μια χαρά με το τοπίο. Πρώτη μας φροντίδα το προσκύνημα. Δύο σιδερένια σκαλοπάτια στην είσοδο και στο εσωτερικό του πολλές μικρές εικόνες και μια μεγαλύτερη του Αγίου Λαυρεντίου. Ανάβαμε κεριά και μερικά καντήλια και βγαίναμε κάτω απ' τα δέντρα.

Οι γυναίκες στρώνανε τις κουρελούδες κάτω από τα πεύκα, βγαίνανε τα φαγητά από τα κασσαρολάκια και τις κασσαρόλες (που τάπερ και πλαστικά δοχεία), το κρασάκι έρεε, το κουβεντολόι και τα αστεία παίρνανε και δίνανε και σε λίγο όλη η κούραση της εβδομάδας ξεχνιόταν. Ατέλειωτες οι συζητήσεις για τις πατρίδες της Μικρασίας, για τις δουλειές και την πολιτική κατάσταση της Ελλάδας.

Εμείς τα παιδιά παίζαμε κρυφτό, κυνηγητό και μπάλα. Τις κούνιες τις φτιάχναμε μόνοι μας. Ανέβαινε κάποιος σε ένα ψηλό πεύκο, σε ένα χοντρό οριζόντιο κλαδί έδενε τις άκρες του σχοινού και η μέση του κρεμότανε λίγο πάνω από το έδαφος, τόσο, όσο για να φτάνουμε να καθόμαστε. Το κάθισμα ήταν μια κουρελού

τυλιγμένη στο σχοινί με τέχνη, γιατί αλίμονο αν έφευγε την ώρα που η κούνια τινάζοταν στα ύψη. Ο ένας κουνούσε τον άλλο σπρώχνοντας δυνατά, για να φτάσει η κούνια όσο πιο ψηλά γινόταν. Γρήγορα αλλάζαμε από το ένα παιχνίδι στο άλλο.

Μετά το φαγοπότι οι μεγάλοι πιάνανε τα όργανα και το τραγούδι. Ωραία λόγια, όμορφες μουσικές, ακόμα πλανιούνται στα αυτιά μας, ακόμα τα σιγοτραγουδάμε.

Κύλαγε η μέρα γρήγορα. Νωρίς το απόγευμα, λες και κάποιος έδινε το σύνθημα, μαζεύαμε όλοι τα πράγματα και παίρνοντας τον ίδιο δρόμο, τώρα της επιστροφής, γυρίζαμε στα σπίτια μας. Πάει και αυτή η Κυριακή στον Άγιο Λαυρέντιο, από Δευτέρα πάλι που λέει και το τραγούδι.

Αργότερα όταν ορίστηκαν τα όρια των δήμων, το Γαλάτσι διεκδίκησε και κέρδισε την περιοχή του Αγίου Λαυρεντίου. Το εκκλησάκι όμως γκερεμίστηκε και στη θέση του φτιάχτηκε το αθλητικό πάρκο. Η εικόνα του Αγίου μεταφέρθηκε στο ναό της Ζωοδόχου Πηγής στην Καλογρέζα.

Έτσι χάθηκε η μαγική εποχή των παιδικών μας χρόνων και μαζί της μέρη που αναπολούμε μόνο πια στα όνειρά μας.



Η εικόνα του Αγίου Λαυρεντίου στον Ι. Ναό Ζωοδόχου Πηγής στην Καλογρέζα.



ΑΝΘΡΑΚΩΡΥΧΕΙΑ ΚΑΛΟΓΡΕΖΑΣ

Της Χρυσάνθης Λ. Αθηνάκη, Φιλολόγου



1939. Χειροκίνητο γεωτρήσανο στην περιοχή του σημερινού Ολυμπιακού Σταδίου

Σημαντικό ρόλο στη ζωή και την ιστορία της Νέας Ιωνίας έπαιξαν τα ανθρακωρυχεία της Καλογρέζας. Η βιβλιογραφία ελάχιστη. Μικρά περιστατικά, φράσεις, μνήμες αποτέλεσαν το κίνητρο για να ασχοληθεί ένας φιλόλογος, τώρα, στην επέτειο των 90 χρόνων από την ίδρυση της Ν. Ιωνίας, με τα ανθρακωρυχεία της Καλογρέζας: Μια παιδική ανάμνηση για ένα γείτονα, που λέγανε ότι κρυβόταν, "τότε στο Μπλόκο," γιατί δούλευε στα ανθρακωρυχεία της Καλογρέζας... Δύο αδέρφια, μαθητές στο Γυμνάσιο της Ν. Ιωνίας τη δεκαετία του '60, που οι φήμες λέγανε ότι ήταν ανίμια ενός από τους εκτελεσμένους στο Μπλόκο, στις 15.3.1944. Αλλά κυρίως το ίδιο το "Μπλόκο της Καλογρέζας" που έχει αναδειχθεί στο μεταξύ ως γεγονός με ιδιαίτερη σημασία για την τοπική Ιστορία και σχετίζεται με τα ανθρακωρυχεία.

Περιοχή ανθρακοφόρα, η περιοχή που εκτείνεται από το βόρειο άκρο της Ν. Ιωνίας, την Καλογρέζα, μέχρι τις Κουκουβάουνες (την σημ. Μεταμόρφωση), το Ηράκλειο, το Μαρούσι, τη Φιλοθέη, το Χαλάνδρι και το Μπραχάμι¹, έχει έκταση 6.755 στρέμματα.² Το είδος άνθρακα που περιέχει είναι λιγνίτης³, άνθρακας που χρησιμεύει ως καύσιμη ύλη. Γι αυτό και το ανθρακωρυχείο Ηρακλείου-Καλογρέζας, όπως και τα άλλα, ονομάζεται ειδικότερα λιγνιτωρυχείο.

Ο λιγνίτης, εθνικό προϊόν, σημαντικότατο εγχώριο καύσιμο, αποτελούσε κλειδί και κίνητρο για την οικονομική ζωή του τόπου. Ο εξαγόμενος από τα λιγνιτωρυχεία Καλογρέζας – Ηρακλείου λιγνίτης ήταν εξαιρετικής ποιότητας και χρησίμευε, ως η κυριότερη πηγή καυσίμου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην περιοχή της πρωτεύουσας, όσο τα ανθρακωρυχεία λειτούργησαν, ιδίως κατά την περίοδο της Κατοχής.

Ο λιγνίτης αυτός είχε υγρασία 11,1% και οι θερμίδες που έδινε σε φυσική κατάσταση ήταν 5.534 - 5.798, ενώ μετά την ξήρανση ήταν 6.227-6.440. Συγκριτικά, η υγρασία του λιγνίτη Πτολεμαΐδας είναι 62%. Επρόκειτο, δηλαδή, για τον καλύτερο λιγνίτη στην Ελλάδα (εκθ. Pierle-Denson) που πλησίαζε την ποιότητα του λιθάνθρακα.

Η εξαιρετική ποιότητα δεν ήταν το μόνο προσόν του λιγνίτη που έδιναν τα λιγνιτωρυχεία Καλογρέζας-Ηρακλείου. Άλλο του προσόν ήταν το πλούσιο κοίτασμα σε παχέα στρώματα (μέχρι 12 μ.) σε σχετικά μικρό βάθος. Και το κυριότερο, "η προνομιοχός θέσις του εν μέσαις Αθήναις", όπως αναφέρει η έκθεση που συντάχθηκε στο τέλος του 1951⁴, αφού κέντρο προσανατολισμού της βιομηχανικής παραγωγής των μεταλλείων είναι κυρίως τα μεταφορικά έξοδα. Πράγματι, το κόστος και ο χρόνος μεταφοράς του λιγνίτη στην Ηλεκτρική εταιρεία για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος ήταν ελάχιστα. Η απόσταση του ορυχείου από το κέντρο της Αθήνας είναι 8 χλμ. και το εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, όπου έπρεπε να μεταφερθεί ο λιγνίτης, ήταν στο Κερατσίνι.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η επισήμανση του κοιτάσματος γινόταν τυχαία, με το άνοιγμα ιδιωτικών πηγαδιών για ύδρευση από κατοίκους της περιοχής, που συναντούσαν λιγνίτη σε σχετικά μικρό βάθος.

Από την αρχαιότητα γίνονταν, όπως φαίνεται, εξόρυξη μετάλλων στην περιοχή του Ηρακλείου. Εκεί βρισκόταν ο αρχαίος αττικός δήμος των Ηφαιστειαδών ή Ιφιστιδιαδών⁵, με κατοίκους αγρότες και χαλκείς, ενώ στα βυζαντινά χρόνια νότια του σημ. Ηρακλείου ήταν ο οικισμός των Χαλκωματάδων⁶. Και τα δύο τοπωνύμια παραπέμπουν στην φωτιά (θεός Ήφαιστος) και στα μέταλλα.

Στη νεότερη εποχή τα ανθρακωρυχεία πρέπει να λειτούργησαν από το 1937, αφού στην ίδια έκθεση λέγεται ρητά ότι δεν υπάρχουν οικονομικά στοιχεία για τα έτη 1937-1939 και 1947 -1949.⁷ Το διάστημα 1940-1944 άρχισε συστηματική εκμετάλλευση, όταν την επιχείρηση του Ηρακλείου ανέλαβαν οι Αφοι Γκιουζέ-Πεζά, πλούσιοι μικρασιάτες Έλληνες, που ήρθαν από την Ρωσία. Κατόπιν, την εκμετάλλευση ανέλαβαν οι Κ.Γ. Παπαβασιλείου και Σία (1945-1948), αλλά προκλήθηκαν συνεχείς διακοπές στην εξόρυξη λόγω απεργιών κ.λπ. Τελικά οι Κ.Γ. Παπαβασιλείου και Σία οδηγήθηκαν σε έξωση. Το 1948-1949 ανέλαβε ο Ν. Θ. Γρυπάρης, ο οποίος εκμίσθωσε το λιγνιτωρυχείο στις "Ελληνικές Μεταλλευτικές Επιχειρήσεις", που αργότερα μετονομάστηκαν σε "Επιχειρήσεις Μεταλλείων Ελλάδος, Α.Ε." (Ε.Μ.Ε.).

Στην περιοχή του Ηρακλείου το ορυχείο εξοπλίσθηκε με μηχανικά μέσα και οι εγκαταστάσεις συμπληρώθηκαν επί Αφων Γκιουζέ-Πεζά. Παράλληλα στην περιοχή της Καλογρέζας λειτουργούσε το ορυχείο υπό άλλο επιχειρηματία τον εφοπλιστή Μιχαηλό Μίχαλο. Ο Μίχαλος έφερε από την Ρωσία το 1939 τον γεωλόγο Σπύρο Φωτιάδη με σκοπό να κάνει τις πρώτες σοβαρές έρευνες στο υπέδαφος της περιοχής, για να μην αναγκάζεται να φέρνει κάρβουνο για τις επιχειρήσεις του από τα λιγνιτωρυχεία Αλιβερίου. Το έργο προχώρησε και οι δύο επιχειρήσεις (Ηρακλείου και Καλογρέζας) στη διάρκεια του πολέμου του 1940 και της Κατοχής, αλλά και αργότερα τροφοδοτούσαν την τότε Ηλεκτρική Εταιρεία (Power), την μετέπειτα ΔΕΗ (Ιδρ. Ν. 1468/1950) με το εργοστάσιο της στο Κερατσίνι, και την Εταιρεία Φωταερίου.

Η περιοχή, στην οποία λειτούργησαν τα λιγνιτωρυχεία, βρίσκεται στα σύνορα Ν. Ηρακλείου, Ν. Ιωνίας και Αμαρουσίου, γύρω από την διασταύρωση της λεωφόρου Κύμης και της Μαρίνου Αντύπα. Είσοδος των ορυχείων υπήρχε κοντά στη σημερινή ΣΕΛΕΤΕ. Σπουδαίοι μεταλλειολόγοι, μηχανικοί και εργοδηγοί οργάνωσαν τα ορυχεία και εργάστηκαν, όσο λειτούργησαν. Αναφέρονται ο μεταλλειολόγος Εδουάρδος Δαυίδ, ο Πέτρος Τσινέλης ο επονομαζόμενος πρίγκιπας, από τη Ρωσία, οι εργοδηγοί Αθ. Λύκος και Κατσός⁸.

Το εργατικό δυναμικό αποτέλεσαν εργάτες από την Εύβοια με τα πολλά ορυχεία (κυρίως από την Κύμη) και από το Λαύριο καθώς και κάτοικοι της περιοχής Καλογρέζας, Ν. Ιωνίας, Ν. Ηρακλείου. Σε πρόχειρες κατοικίες, φτηνές

¹ Παλαιότερο τοπωνύμιο στην περιοχή νότια του Αμαρουσίου και δυτ. της Λ. Κηφισίας (Κ. Μπίρης)

² Βιβλιοθήκη Ι.Γ.Μ.Ε., Εκθ. αξιοποίησεως της λιγνιτοφόρου Λεκάνης Ηρακλείου Αθηνών. Α.Ε. Επιχειρήσεις Μεταλλείων Ελλάδος.

³ Από το Λατ. lignum = ξύλο.

⁴ Βλ. σημ. 2.

⁵ Γ.Καιροφύλα, Τοπωνύμια της Αθήνας, του Πειραιά και των Περιχώρων, Αθήνα 1995, λ. Ηράκλειο.

⁶ Κ. Μπίρη, Αι τοπωνύμια της πόλεως και των περιχώρων των Αθηνών, Αθήνα 1971.

⁷ Βλ. σημ. 2.

⁸ Αντώνη Α. Θεοδωρόπουλου, Ηράκλειο Αττικής...Αθήνα 1997.

κατασκευές, κοντά στα ορυχεία στεγάζονταν οι εργάτες. Οι συνθήκες ζωής πολύ σκληρές. Η περιοχή ονομάστηκε χαρακτηριστικά "Πατσαβουρέικα". Σε ανάμνηση της ιδιαίτερης πατρίδας των Κυμαίων ονομάστηκε προφανώς η Λεωφόρος Κύμης.

Την περίοδο της Κατοχής τα ορυχεία επιτάχθηκαν. Οι Γερμανοί έφεραν δικούς τους γερμανούς μηχανικούς από τα ανθρακωρυχεία του Ντόνετς στη Ρωσία. Η απόλυτη ανάγκη των κατακτητών για ενέργεια (κάρβουνο), που δεν εννοούσαν να πηγαίνει τίποτε χαμένο και η φοβερή πείνα οδηγούσαν στους λόφους από τα μαύρα μπάζα στρατιές γυναικών. Τυλιγμένες στις μαντήλες, κατάμαυρες ως τα μάτια και τις βλεφαρίδες, διάλεγαν τα μικρά κομμάτια λιγνίτη και γέμιζαν μ' αυτά τα ζεμπιλία που πήγαιναν κι έρχονταν για να μετρηθεί η παραγωγή και να ορισθεί το μεροκάματο.

Κάθε πηγάδι στα ορυχεία είχε το νούμερό του, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, όπως το είδος του λιγνίτη, τη σταθερότητα του εδάφους, τα υπόγεια νερά που κυκλοφορούσαν, το μπουντελιάρισμά τους (την στήριξη των στοών), και πλήθος άλλα. Η ανάγκη μεταφοράς του λιγνίτη ώθησε τους Γερμανούς στη δημιουργία παρακαμπτήριας γραμμής, 1.200 μ. περίπου, των σιδηροδρόμων Πειραιώς-Αθηνών-Πελοποννήσου, που έφθαναν ως το Λαύριο. Η παρακαμπτήρια γραμμή έφθασε από το Ηράκλειο στον "Σταθμό της Καλογρέζας" (1942), που ονομαζόταν και "Λιγνιτωρυχεία Καλογρέζας" ή "Νέα Αλεξάνδρεια", διότι πέραν της Καλογρέζας εξυπηρετούσε και την περιοχή που ονομαζόταν "Νέα Αλεξάνδρεια", σήμερα τμήμα της Φιλοθέης.⁹ Οι εργαζόμενοι στην Κατοχή ήταν επιταγμένοι, κυκλοφορούσαν με ειδικές ταυτότητες και ο αριθμός τους και στα δύο ορυχεία έφτασε τους 1800. Γύρω από τα ορυχεία η περιοχή είχε μετατραπεί σε γερμανικό στρατόπεδο το δε αντιστασιακό κίνημα στη Νέα Ιωνία ήταν ισχυρότατο.

Η πρώτη "λευκή απεργία"¹⁰ επί ιταλικής διοίκησης των ορυχείων το 1941 έληξε με ικανοποίηση των αιτημάτων των εργατών, ενώ η κινητοποίηση των εργατών του ορυχείου και η επικείμενη απεργία τους επί Γερμανών, στις 14 Μαρτίου του 1944, έληξε με το γνωστό Μπλόκο της Καλογρέζας (15-16 Μαρτίου 1944), που βύθισε στο πένθος την Καλογρέζα και όλη την περιοχή. Εικοσιδύο (22) παλικάρια εκτελέστηκαν και άλλοι συνελήφθησαν ως όμηροι με προορισμό τα στρατόπεδα συγκεντρώσεως¹¹.

Μετά την απελευθέρωση ο τεχνικός εξοπλισμός των ορυχείων λεηλατήθηκε και καταστράφηκε. Από τον Απρίλιο του 1948, ο τότε ιδιοκτήτης Ν.Θ. Γρυπάρης, μετά τους Κ.Γ. Παπαβασιλείου και Σια, περιορίστηκε σε έργα ανόρθωσης και ανοικοδόμησης των στοών που είχαν γκρεμιστεί, σε αποφράξεις φρεάτων κ.λπ. με λίγες εξορύξεις μεταλλεύματος. Το 1950 άρχισαν εργασίες αξιοποίησης από την Α.Ε. "Ε.Μ.Ε." Και φθάνουμε στο 1951, που η εταιρεία αυτή ζητά δάνειο από την Κεντρική Επιτροπή Δανείων (Κ.Ε.Δ.). Η Κ.Ε.Δ. είχε έργο την έγκριση των πιστώσεων για την οικονομική ανόρθωση της χώρας μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, μέσω του Σχεδίου Μάρσαλ.

Το δάνειο, ως φαίνεται, λαμβάνεται και διαβάζουμε σε τοπική εφημερίδα της Ν. Ιωνίας¹² "Σημαντικά πρόσδοι εις τα Λιγνιτωρυχεία της Καλογρέζας. Εκομίσθησαν τελευταίου τύπου μηχανήματα... Εν τω μεταξύ η Εταιρεία Σιδηροδρόμων Πελοποννήσου συνέδεσε απ' ευθείας το σιδηροδρομικόν δίκτυον με τα λιγνιτωρυχεία της Καλογρέζας και ούτω τα κάρβουνα θα μεταφέρονται ευχερώς εις ολόκληρον την Πελοπόννησον. Ο αριθμός των εργατοτεχνιτών υπερβαίνει τους 250... Διά της τοποθετήσεως μεγάλων ανεμιστήρων η όλη υπόγειος περιοχή αερίζεται άριστα..."

Ένα μήνα μετά ακολουθεί στα "Τοπικά Νέα"¹³ της Νέας Ιωνίας¹³ άρθρο για εκδήλωση, η οποία έγινε στα ανθρακωρυχεία της Καλογρέζας την 4η Δεκεμβρίου 1951, ημέρα εορτής της Αγίας Βαρβάρας, προστάτιδας των μεταλλωρύχων. Στο άρθρο γίνεται εμφανής η σημασία που δίνεται από την τότε κυβέρνηση στα "Ανθρακωρυχεία Καλογρέζης", αφού παρίστανται πλήθος επίσημοι και τοπικοί παράγοντες. Μεταξύ αυτών τρεις υπουργοί, Αθανασιάδης Νόβας, Βιομηχανίας, Κασσιμάτης, Εργασίας και ο Ιωάννης Ζίγδης, ο Δήμαρχος Ν.Ιωνίας, Κυριάκος Κιοφτερτζής με τους δημοτικούς συμβούλους Α. Θεοδωρίδη και Γ. Παντελίδη. Επίσης όλοι οι επιτελείς του Σχεδίου Μάρσαλ, πολλοί Δ/ντες Υπουργείων, το Διοικητικό Συμβούλιο, οι Διευθυντές και το εργατοϋπαλληλικό προσωπικό της επιχείρησης.

Μετά τον αγιασμό και την επίσκεψη των επισήμων με τα ασανσέρ στις στοές, βάθους 132 μ., και τον μηχανικό εξοπλισμό τους, γίνεται ομιλία εκπροσώπου της εταιρείας στην οποία αναφέρεται ότι η ημερήσια παραγωγή ανέρχεται σε 250 με 300 τόννους και ότι το κράτος εξοικονομεί συνάλλαγμα ύψους 1.200.000 δολλ. το χρόνο.

Τα λιγνιτωρυχεία λειτουργούν με επιταχυνόμενο ρυθμό και το 1955 η παραγωγή ανέρχεται σε 40.000-45.000 τόννους ετησίως.¹⁴ Το επιστημονικό, τεχνικό, εργατικό δυναμικό και ο εξοπλισμός είναι εξαιρετά. Υπάρχουν αποθέματα λιγνίτη 280.000 τόννων σίγουρα¹⁵. Όμως η επίδραση στην ασφάλεια των κτισμάτων στην επιφάνεια, πάνω από τα κοιτάσματα, είναι μεγάλη. Αυτό συμβαίνει κυρίως σε ορισμένη περιοχή του Ν. Ηρακλείου, διότι η περιοχή της Αλσούπολης, κάτω από την οποία υπάρχουν περίπου 110.000 τόννοι λιγνίτη, διέθετε σχέδιο πόλεως και "είχε απαγορευθεί ολοσχερώς η εξόρυξη."

Οι κάτοικοι του Δήμου Ηρακλείου, των οποίων τα ακίνητα είχαν υποστεί ζημιές από τις καθιζήσεις που προκαλούσαν καθημερινά οι υπόγειες στοές, αρχίζουν έντονες διαμαρτυρίες και κινητοποιήσεις για να κλείσουν τα ορυχεία και να καταβληθούν αποζημιώσεις. Επικράτησαν οι θέσεις των κατοίκων και τα λιγνιτωρυχεία έκλεισαν. Το 1956-57 του Ηρακλείου και το 1961-62 της Καλογρέζας.¹⁶

Δύο δρόμοι σήμερα στην Καλογρέζα θυμίζουν τα ανθρακωρυχεία και τον αγώνα των ανθρώπων για καλύτερη ζωή σε όλες τις εκφάνσεις. Η οδός Ανθρακωρύχων, παράλληλη της Λεωφόρου Κύμης, και η οδός Ηρώων Καλογρέζας μεταξύ της Λεωφ. Εθνικής Αντίστασης και της Βυζαντίου κοντά στο Ηρώο που στήθηκε προς τιμήν των εκτελεσθέντων του "Μπλόκου."



1939. Εργάτες του Λιγνιτωρυχείου Καλογρέζας.

⁹ Σιδ. Σταθμός Καλογρέζας, Βικιπαίδεια.

¹⁰ Αδημοσίητο κείμενο Νικ. Μουστάκα "Να πούμε την αλήθεια. Η Ιστορία ενός απλού ανθρώπου".

¹¹ Πν. Κέντρο Δ. Ν. Ιωνίας. "Το χρονικό του Μπλόκου της Καλογρέζας" 1994, κείμ. Χ. Σαπουτζάκης.

¹² Βιβλιοθ. της Βουλής, Εφημ. "Τοπικά Νέα" 28-10-1951, σελ. 4.

¹³ Βιβλ. της Βουλής, Εφημ. "Τοπικά Νέα" 9-12-1951, σελ. 4.

¹⁴ Ι.Γ.Μ.Ε., Αδημοσίητη έκθεση Κ. Ζάχου, μηχαν. μεταλλειολόγου.

¹⁵ Βλ. στην προηγ. σημείωση.

¹⁶ Βλ. Α. Ν. Θεοδωρόπουλου, Ηράκλειο Αττικής, ό.π., σμ.8.

ΥΔΡΕΥΣΗ

(ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ-ΑΡΤΕΣΙΑΝΑ-ΟΥΛΕΝ)

Του προέδρου του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. Λουκά Χριστοδούλου.

Ένας από τους λόγους που επελέγη η περιοχή των Ποδαράδων(Ν. Ιωνία), το Ιστορικό Κέντρο, ως τόπος εγκατάστασης των προσφύγων το 1923, ήταν η ύπαρξη αρκετών νερών. Αγαθό πολύτιμο για την επιβίωσή τους, αλλά και για την εργασία τους, αφού γνώριζαν καλά την τέχνη της Ταπητουργίας που προϋπέθετε την ύπαρξη ποσοτήτων νερού. Την περιοχή διέσχισαν οι χείμαρροι Ποδονόφτης, και Γιαμπουρλάς που μετέφεραν νερά από τα παρακείμενα βουνά της Πεντέλης και της Πάρνηθας.

Την ίδια περίοδο η ευρύτερη περιοχή της Αθήνας αντιμετώπιζε έντονα φαινόμενα έλλειψης νερού στις παρυφές της. Η ξαφνική αύξηση του πληθυσμού της, μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, την βρήκε απροετοίμαστη. Μέχρι να εκτελεστεί το έργο της μεταφοράς νερού από τον Μαραθώνα, (έργο που εκτελέστηκε με διεθνή δανεισμό) γύρω στα 1930 από την αμερικανική εταιρεία ULEN , οι Αθηναίοι γνώρισαν πολύ έντονα την έλλειψή του.

Και για μεν την ταπητουργική βιομηχανία στη Ν. Ιωνία δεν υπήρχε πρόβλημα ως προς την ποσότητα του νερού, αφού άνοιγαν πηγάδια πλησίον των εργοστασίων και το αντλούμενο νερό αποθήκευαν σε υπερκείμενες δεξαμενές ιδιοκτησίας τους για να το χρησιμοποιήσουν κατά την φάση της επεξεργασίας βαφής και καθαρισμού. (γνωστές οι δεξαμενές στην Ελληνική Μεταξουργία στον Περισσό, Ελληνική Βαμβακουργία στα Πευκάκια, Ελληνική και Ανατολική Ταπητουργία στην Ελευθερούπολη κ.α.)

Στη πόλη της Ν. Ιωνίας αφού είχε διαπιστωθεί η ύπαρξη αποθεμάτων νερού, το θέμα ήταν να αντληθούν να αποθηκευτούν και να δημιουργηθεί ένα σωστό δίκτυο ύδρευσης που να διασφαλίζει την ποιότητα του και την σωστή κατανομή του. Αρκετές πιστώσεις δεν υπήρχαν για αξιόλογα έργα υποδομής, γιατί βασική προτεραιότητα ήταν η κατασκευή των οικημάτων.

Έτσι τα πρώτα χρόνια, το πόσιμο και για οικιακή χρήση νερό, αντλούνταν από το Αδριάνειο Υδραγωγείο και διοχετεύονταν με σωληνώσεις σε δεξαμενές ανά συνοικισμό. Εκεί, τοποθετούσαν μία βρύση και ένας διανομέας νερού επέβλεπε την τροφοδοσία των κατοίκων που προσέρχονταν να εφοδιαστούν έχοντας στάμνες και δοχεία. Έβλεπες ουρές ανθρώπων να περιμένουν κάτω από δύσκολες καιρικές συνθήκες να πάρουν νερό που μετέφεραν στις παράγκες τους. Το νερό δεν ήταν επεξεργασμένο (χλωριωμένο) και συχνά δημιουργούσε προβλήματα δυσεντερίας και ελλείπει φαρμάκων είχαμε αρκετούς θανάτους ιδίως στα μικρά παιδιά.

Αργότερα- μετά το 1930 - θα ληφθεί μέριμνα για τη χλωρίωση του νερού.

Σε πολλά απομακρυσμένα σπίτια/παράγκες στα άκρα του συνοικισμού, το νερό μεταφέρονταν από ιδιώτες νερουλάδες με μικρές δεξαμενές στερεωμένες επί κάρου, αφού ήταν αρκετά δύσκολη η πρόσβαση στα σημεία εφοδιασμού, έναντι σχετικού τιμήματος.

Την επίβλεψη και σχεδιασμό του πρώτου δικτύου ύδρευσης είχε αναλάβει η Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων (Ε.Α.Π.) που διέθετε και τα σχετικά κονδύλια για την εγκατάσταση του δικτύου. Μάλιστα το 1925 δόθηκε μία πίστωση από την Ε.Α.Π. και εκπονήθηκε σχέδιο για ύπαρξη δεξαμενής και παραγγελίας σωληνώσεων στο εξωτερικό, η υλοποίησή τους όμως πραγματοποιήθηκε με μεγάλη καθυστέρηση.

Το αντλούμενο νερό πολλές φορές δεν ήταν επαρκές (ιδίως το καλοκαίρι) σε ένα συνοικισμό που ήταν υπό διαρκή ανοικοδόμηση και έτσι είχαμε απαγορευτικές διαταγές για τη χρησιμοποίησή του, σε οικοδομικές εργασίες.

Το 1927 με το Φ.Ε.Κ. 70/6.9.1927 : **«Απαγορεύεται η λήψις ύδατος δια βυτίων προς πώλησιν ή οικοδομικές εργασίας εκ των κρηνών του υδραγωγείου Νέας Ιωνίας. Οι παραβάται της παρούσης, θέλουσι διώκεσθαι και τιμωρείσθαι επί παραβάσει του άρθρου 697 του Ποιν. Νόμου».**

Την ίδια χρονιά (1927) από την εφημερίδα «ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ» πληροφορούμαστε ότι : **«Από της Ε.Α.Π. συνεχίζονται αι εργασίαι δια την εγκατάστασιν πλήρους δικτύου υδρεύσεως εις τον συνοικισμόν Ν.**



19-8-1945. Ο Δήμαρχος Κ. Κιοφτερτζής με το συνεργείο εργατών.

Ιωνίας. Κατά σχετική ανακοίνωσιν, το όλον έργον θα στοιχίση περί τα 5 εκατομμύρια δραχμών, θα επεκταθή δε το δίκτυον και έξω του συνοικισμού, καθόσον προβλέπεται επέκτασις αυτού τόσοσιν υπό της Ε.Α.Π. όσον και υπό των προσφύγων».

Και λίγο αργότερα, αναφερόμενο πάντα στο λεγόμενο Ιστορικό Κέντρο : «**Συμπληρωθείσης ήδη της εγκαταστάσεως του δικτύου υδρεύσεως εις τον συνοικισμόν Ν. Ιωνίας, η Επιτροπή Αποκαταστάσεως ασχολείται ήδη εις την εξεύρεσιν του καταλλήλου χώρου εφ' ου θα κατασκευασθή ετέρα δεξαμενή, η οποία θα χρησιμεύση δια την περισυλλογήν του ύδατος, του προοριζομένου δια τας συνοικίας, αίτινες ευρίσκονται μακράν της κεντρικής δεξαμενής. Επίσης η Ε.Α.Π. απεφάσισε την τοποθέτησιν ιδιαίτερας μηχανής, δια την διανομήν ύδατος».**

Την ίδια περίοδο, έχουμε αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αθηναίων όπου έπειτα από μειοδοτικούς διαγωνισμούς, είχαμε ανάθεση σε εργολάβους για το κατάβρεγμα των δρόμων του συνοικισμού το καλοκαίρι, με νερό από πηγάδια που είχαν νοικιάσει/εξασφαλίσει οι εργολάβοι ποτίσματος.

Δεν λείπουν βέβαια και οι εντάσεις, αφού το νερό γίνεται αιτία διαμάχης μεταξύ προσφύγων και γηγενών που λαμβάνουν το νερό για το πότισμα των λαχανόκηπων του Προμπονά (Άνω Πατήσια) για την άσκηση εμπορικής δραστηριότητας.

Σε μια άλλη περίπτωση στη Καλογρέζα το 1928, είχαμε αποτέφρωση δεκάδων παραπηγμάτων φτωχών προσφύγων, γιατί όταν έφτασαν οι πυροσβεστικές υδραντλίες από την Αθήνα που ήταν ο σταθμός τους, διαπιστώθηκε ότι υπήρχε έλλειψη νερού για την τροφοδοσία τους.

Το Κεντρικό Αντλιοστάσιο του Δήμου κατασκευάστηκε από την



Μία παραστατική εικών της άντλήσεως του ύδατος του νέου αρτεσιανού του άνωρουχθέντος εις την οδόν Μυκάλης μεταξύ Συφραμπόλεως και Περιεσσού. Είναι καταφανής η άφθονία του ύδατος. Η απόδωσις του αρτεσιανού φθάνει ήδη τά 65 κυβικά την ώραν. Χάρης εις τας φροντίδας του Δημάρχου κ. Γαλανού (ό διά σταυρού σημειούμενος) και των αποτελούντων τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον κ. κ. Χρ. Δουβλίδη, Βρασίδα Νικολαΐδη, Γεωρ. Προμπονά, Άνδρ. Μόρτογλου, Μπαλιτζόγλου κλπ. πραγματοποιήθη ἡ ἀνάστυξις του άρτεσιανού και θά δροσίζεται κατά τούς θερινούς μήνας ἡ περιφέρεια Καλογρέζης και Νεαπόλεως.

Εφημερίδα το «ΤΟ ΘΑΡΡΟΣ» 15/4/1951

Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων, γύρω στα 1930 και ήταν υπό την επίβλεψη του Υπουργείου Υγιεινής και Κοινωνικής Αντιλήψεως. Βρίσκονταν εξ αρχής στην σημερινή οδό Αντλιοστασίου, διέθετε υπερυψωμένη δεξαμενή και είχε την ευθύνη της χλωρίωσης του νερού που κατευθύνονταν σε αυτό από διάφορα πηγάδια και κατόπιν γινόταν η διανομή του νερού στους δημότες. Διέθετε μία και μοναδική πετρελαιοκίνητη αντλία και σε περίπτωση βλάβης ή συντήρησης η πόλη έμενε χωρίς νερό.

Το 1931 με απόφαση του Συμβουλίου Στεγάσεως του Υπουργείου Κοινωνικής Προνοίας, εγκρίνεται πίστωση για την επέκταση του δικτύου ύδρευσης και στο συνοικισμό της Νεαπόλεως.

Το 1937 έχουμε θανάτους από κακής ποιότητας νερό, λόγω του ότι το κονδύλι που αφορούσε την χλωρίωση του νερού, διατέθηκε για άλλο σκοπό και διατάχθηκε διοικητική εξέταση κατά του Δημάρχου Ν. Ιωνίας.

Μετά την Κατοχή και την αύξηση του πληθυσμού της πόλης λόγω και της εσωτερικής μετανάστευσης, τα αποθέματα νερού που διοχετεύονται στο δημοτικό αντλιοστάσιο και από εκεί στα σπίτια και τα εργοστάσια, δεν είναι αρκετά για να εξυπηρετήσουν τους κατοίκους και τις ανάγκες τους. Έτσι αποφασίζεται σε κάθε περιοχή να ανοιχθούν αρτεσιανά φρέατα.

Στις 19 Αυγούστου 1945 (Φωτο) επί δημαρχίας Κυρ. Κιοφτερτζή, η U.N.R.A. στέλνει συνεργείο (Άγγλοι και Νοτιοαφρικανοί τεχνικοί) και ανοίγει αρτεσιανό φρέαρ κοντά στο Δημοτικό Αντλιοστάσιο ενώ βοηθούν τον Δήμο και σε θέματα οργάνωσης της καθαριότητας. Σε αναγνώριση των προσφερθεισών υπηρεσιών, το Δημοτικό Συμβούλιο εκδίδει ευχαριστήριο ψήφισμα που μεταφέρει ο Δήμαρχος Κ. Κιοφτερτζής στο Συνταγματάρχη Ραϊτ επικεφαλής της U.N.R.A στην Αθήνα.

Η υπάρχουσα δεξαμενή που υπάρχει δίπλα στο δημοτικό αντλιοστάσιο κρίνεται ανεπαρκής για τις ανάγκες της πόλης και το 1946 εγκρίνεται η ανύψωση της κατά 2 μ. με αποτέλεσμα να χωράει επί πλέον 400 μ3 νερού, γεγονός που θα εξυπηρετήσει όλα τα υδροδοτούμενα σημεία της πόλης. Την ίδια χρονιά, δημιουργείται βοηθητικό αντλιοστάσιο στην περιοχή «Φάρος», γιατί η ιπποδύναμη του υπάρχοντος αντλιοστασίου δεν έφτανε το νερό, στα υψηλά σημεία του συνοικισμού. Επίσης αποφασίστηκε η μεταφορά νερού στα εργοστάσια έναντι 15.000 δρχ. το βυτίο. Στην υπηρεσία δικτύου συντήρησης ύδρευσης του Δήμου μας, απασχολούνταν 5 υπάλληλοι, ενώ τοποθετήθηκαν και 3 φύλακες για την φύλαξη του δημοτικού αντλιοστασίου.

Την ίδια περίοδο, στον Περισσό, έχει κατασκευαστεί μεγάλη δεξαμενή νερού για τις ανάγκες του συνοικισμού και η δεξαμενή αυτή τροφοδοτείται με 2 τρόπους, προκειμένου να ανταπεξέλθει στο σκοπό της : από το δημοτικό αντλιοστάσιο όταν υπάρχει επαρκής ποσότητα και από την Ελληνική Εταιρεία Υδάτων (από το Διυλιστήριο Γαλασίου) στην περίπτωση έλλειψής του. Έτσι την δύσκολη αυτή περίοδο γίνεται και τροφοδοτής και άλλων

συνοικισμών και ιδίως του Νοσοκομείου «ΑΓΙΑ ΟΛΓΑ», όπου οι εβδομαδιαίες ανάγκες του, απαιτούν την κατανάλωση 100 μ3 νερού.

Τον Γενάρη του 1947 εγκρίνεται πίστωση για την αγορά μιας φυγοκέντρου αντλίας συζευγμένης με ηλεκτροκινητήρα για το δημοτικό αντλιοστάσιο που θα αντικαταστήσει την υπάρχουσα από 20ετίας αντλία με απόδοση 120-150 μ3 ύδατος σε μανομετρικό ύψος 43 μ., η οποία παρουσιάζει βλάβες με αποτέλεσμα την διακοπή της υδροδότησης.

Επειδή το νερό δεν ήταν αρκετό κατά την θερινή περίοδο, ο Δήμος αναγκαζόταν να αγοράζει νερό από την Ελληνική Εταιρεία Υδάτων. Αλλά το πρόβλημα δεν λύνεται γιατί ορισμένα σημεία του Δήμου είναι σε υψηλότερο σημείο από το υψόμετρο των διυλιστηρίων της Εταιρείας. Τότε αποφασίζεται η κατασκευή του υδατοπύργου.

Η ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΔΙΑ ΤΟ ΝΕΟΝ ΑΡΤΕΣΙΑΝΟΝ



Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ : 1η ὁ Δήμαρχος Ἰωνίας κ. Δ. ΓΑΛΑΝΟΣ ἐπὶ τοῦ γεωτρύπανου ἔτοιμος νὰ ἐγκαταστήσῃ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀνορύξεως τοῦ νέου Ἀρτεσιανοῦ.—2α. Παρουσία τοῦ κ. Δημάρχου τῶν κ. κ. Δημοτικῶν Συμβούλων καὶ κατοίκων τῆς περιοχῆς ἐτελέσθη ἁγιασμὸς εἰς τὸν χώρον ὅπου ἔθα ἀνορυχθῆ τὸ Ἀρτεσιανόν.—3η. Τὸ συγκρότημα τοῦ γεωτρύπανου παρὰ τὸ ἀρτεσιανόν εἶναι ἔτοιμον ἐντὸς ὀλίγου νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἐργασίαν του. Αἱ εὐχαὶ τόσον ἡμῶν ὅσον καὶ ὄλων τῶν κατοίκων τοῦ Δήμου Ἰωνίας διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου συνοδεύουν τὴν καταβαλλομένην προσπάθειαν

Εφημερίδα το «ΤΟ ΘΑΡΡΟΣ» 24/2/1952

Την 30 Απριλίου 1950 τίθεται ο θεμέλιος λίθος για την δεξαμενή / υδατόπυργο χωρητικότητας 400 μ3, πάνω από το Νοσοκομείο «ΑΓΙΑ ΟΛΓΑ,» από τον Δήμαρχο Ν. Ιωνίας Κυρ. Κιοφτερτζή και ολοκληρώνεται το Δεκέμβρη του 1952, αφού ο Δήμος έλαβε άτοκο δάνειο 300 εκατ. δρχ. από το Εθνικό Ίδρυμα - Επιτροπή Δήμων και Κοινοτήτων για την κατασκευή του. Ο Δήμος με την συνεισφορά άλλων 340 εκατ. δρχ. εκτέλεσε συγχρόνως συμπληρωματικό πρόγραμμα δικτύου ύδρευσης που συνδέθηκε με το υφιστάμενο δίκτυο, (έργα ανόρυξης 3 αρτεσιανών φρεάτων, αγορά 2 αντλητικών μηχανών και τοποθέτησης 7.000 μ. σωλήνων 6 ιντσών), έδωσαν νερό στις περιοχές, Καλογρέζης, Νεαπόλεως και Κορμάτι Λαζάρου, και ανακούφισαν τους κατοίκους.

Αργότερα λόγω της υπεράντλησης των υπογειων υδάτων, βλέπουμε σταδιακά να πέφτει η απόδοση των αρτεσιανών φρεάτων και αρχίζουν να ανοίγονται νέα σε διάφορες περιοχές :

Στην οδό Μυκάλης στη Σαφράμπολη. (1950). Τον Ιούνιο του 1952 η απόδοσή του έφτασε στο ήμισυ. Εργάζεται μία ώρα και μία ώρα διακόπτει. Λειτουργεί δηλαδή 12 ώρες την ημέρα., λόγω πτώσεως της στάθμης του.

Στη συμβολή των οδών Πίνδου και Νίγδης (περιοχή Περιεσσού - Σαφράμπολης), από την Ενωση Γεωργικών Συνεταιρισμών. Η διάνοιξη του φρέατος αν και έφτασε τα 92 μ. δεν είχε ικανοποιητική απόδοση.

Στη μεταξύ Ινεπόλεως και Ελευθερουπόλεως περιοχή. Θα ολοκληρωθούν οι εργασίες διάνοιξης μέχρι τέλη Αυγούστου 1952. Την Κυριακή 24 Αυγούστου 1952 παρουσία ολοκλήρου του Δ.Σ. και του Δημάρχου τελέσθηκε αγιασμός υπό του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Πατάρων Μελετίου αγιασμός για την έναρξη λειτουργίας του νέου φρέατος που αποδίδει 80 κ. μ. την ώρα.

Στη περιφέρεια Καλογρέζας. Η απόδοση του είναι 20 κ.μ. (ή 25.000 δοχεία το εικοσιτετράωρο) την ώρα αν και το βάθος του έφτασε στα 100 μ. Την Κυριακή 15 Φεβρουαρίου 1953 έγιναν τα εγκαίνια της λειτουργίας του νέου αρτεσιανού φρέατος το οποίο διαθέτει μία αντλία βαθέων φρεάτων μετά βενζινομηχανής 45 ίππων. Θα συνδεθεί αμέσως με το δίκτυο της Καλογρέζας αλλά και με την δεξαμενή πάνω από το Νοσοκομείο. Θα καλύψει όλες τις ανάγκες της Καλογρέζας ενώ θα τοποθετηθεί και γερανός για να εφοδιάζονται τα υδροφόρα που θα μεταφέρουν νερό στην Αλσούπολη.

Τα αρτεσιανά φρέατα όμως, αρχίζουν να αποδίδουν όλο και λιγότερο νερό και ο δήμος κάθε μέρα αναγκάζεται να αγοράζει όλο και περισσότερο νερό από την ΟΥΛΕΝ, έτσι φτάνουμε στις 30 Ιουνίου 1960. Με σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ των 2 μερών, το δημοτικό δίκτυο ύδρευσης θα παραδοθεί στην ΟΥΛΕΝ, που άμεσα τροφοδότησε το δίκτυο ύδρευσης από το διυλιστήριο του Γαλασίου και έδωσε τέλος στην αγωνία των κατοίκων, αφού τώρα θα είχαν άφθονο και καθαρό νερό. Η εταιρεία αρχίζει και τοποθετεί υδρομετρητές και τότε αρχίζουν τα παράπονα των μεγάλων χρεώσεων και των υψηλών τιμών(!).

Το κόλπο

Της Εκπαιδευτικού – Συγγραφέως Αργυρώς Μαργαρίτη.

Εκείνο το Σάββατο – δε θυμάμαι ημερομηνία, πάντως χειμώνας ήτανε και το κρύο τσουχτερό – εκείνο λοιπόν το χειμώνα του '58, μια παράξενη κίνηση γινόταν στους Ποδαράδες, από τον Τροχονόμο μέχρι τα Σίδερα, μη σου πω. Το σχέδιο είχε προετοιμαστεί με κάθε λεπτομέρεια, μέρες τώρα το παιδεύανε, το τι ούζο ήπιανε στο καφενείο του Φωλιά μέχρι να πάρουν την τελική απόφαση, νταμιτζάνες ολόκληρες!



Η Εθνική Τράπεζα Νέας Ιωνίας.

Από τις 6 το απόγευμα όλοι ήταν στη θέση τους. Μερικοί μάλιστα, πιο φοβητσιάρηδες, μη μπας και κάτι πάει στραβά, είχαν στηθεί στο πόστο τους από τις 4. Γύρω στις έξι και κάτι, η Ζαφειρία βγήκε απ' την Αγίας Φωτεινής στη Μικράς Ασίας, στάθηκε για λίγο δισταχτικά, γύρισε το κεφάλι δεξιά, το τρένο περνούσε εκείνη την ώρα σέρνοντας τα σκούρα καφέ βαγόνια του, εκείνη όμως έστριψε αριστερά, βγήκε στη λεωφόρο κι ανηφόρισε. Ο Παντελής, που 'χε μαγαζί στα φαναρτζίδικα κι έφτιαχνε γκαζοτενεκέδες, σταμάτησε να θαυμάσει μετά μεγάλου ενδιαφέροντος τα χρώματα-σιδηρικά στο μαγαζί του Ζαχαριάδη. Είχε παραλάβει τη Ζαφειρία ενώ περίμενε στο εμποροραφείο του Χριστοφορίδη, και την ακολούθησε μέχρι τη Βασιλέως Γεωργίου. Έκανε νόημα στον Τάκη τον σουβατζή που καθότανε στα σκαλάκια της Εθνικής, - που την έχτισε λέει ένας Τσίλερ, αλήθεια-ψέματα, ποιος ξέρει- αυτή είναι, εγώ παρέδωσα, σειρά σου τώρα, και γυρνώντας πίσω άρχισε να τρέχει σαν παλαβός την ανηφόρα της Αγίας Φωτεινής κι έφτασε λαχανιασμένος στο ΜΙΡΟΥΑΡ, στο χασάπικο.

Έρχεται!!!

Ύστερα μπήκε ευχαριστημένος στο καφενείο, εξήγησε στους θαμώνες από πού παρέλαβε τη Ζαφειρία και σε ποιον την παρέδωσε και κατέβασε μονοκοπτανιά το κερασμένο από τον Φωλιά πισοί του.

Στο χασάπικο του Βασίλη του Μαργαρίτη είχαν πάρει το μήνυμα για το σημείο της διαδρομής, αν και δεν ήταν το πρώτο. Η Ζαφειρία ερχόταν με τα πόδια απ' τον Ποδονίφτη και στην Ελ Αλαμίν, έξω από το ΠΙΚΠΑ, την περίμενε η Κατίνα η κοντή που εδώ και μια ώρα σκούπιζε τάχα μου το πεζοδρόμιο. Οι γυναίκες χαμογέλασαν η μία στην άλλη, η Ζαφειρία φαινόταν πως δεν είχε κουράγιο μήτε για καλησπέρα και η Κατίνα έβγαλε φωνή στο γιο της.

«Μάκρηη, τρέχα να πεις στη γιαγιά να προσέχει τη γκαζιέρα!»

Αυτό ήταν το σύνθημα. Ο Μάκης, γύρω στα 15, χώθηκε στα στενά, πέρασε μπροστά από το δημοτικό σχολείο όπου βασανίστηκε για πέντε χρόνια, δυο στην Πρώτη, τρία στη Δευτέρα, στα μισά της Τρίτης τον σταμάτησανε, μια χαρά τα καταφέρνει στο ραφτάδικο του πατέρα του, πέρασε μπροστά από την εκκλησία, δε σταμάτησε ούτε για το σταυρό του, καταλαβαίνουν οι Άγιοι Ανάργυροι, και έφτασε στο χασάπικο μέχρι να πεις κύμινο.

Το μαγαζί ήταν γεμάτο κόσμο, Σάββατο βλέπεις. Ο Βασίλης αντάλλαξε βλέμμα με την κυρά του που καθόταν δερβέναγας στο ταμείο, εκείνη κοίταξε το ρολόι πάνω στο ψυγείο, έχουμε ώρα, αργεί ακόμα. Έτσι ακριβώς. Η Ζαφειρία πέρασε τον τροχονόμο, πέρασε τα φαναρτζίδικα, διέσχισε την Βασιλίσσης Αμαλίας πήγε απέναντι στο μπακάλικο του κυρ Βασίλη αγόρασε μισή οκά φακές κι άλλη τόση φασόλια, κάθισε σ' ένα πεζούλι να πάρει μian ανάσα. Το μόνο που θα 'θελε αυτή τη στιγμή ήταν να χωθεί στο χαμάν, στου νερού το ναό που ήταν απέναντι κοντά στο φούρνο του Βαλούρδου, και ν' αφήσει το κουρασμένο κορμί της στα χέρια της έμπειρης χαματζούζ. Της μύρισε όμως παστουρμάς κι αποφάσισε να τραβήξει την Αγίας Φωτεινής και να βγει στην λεωφόρο από πιο πάνω. Δεν ήθελε να περάσει έξω από τα «Βαλκάνια», ούτε από τα «Κυβέλεια», κάργα οι βιτρίνες των ζαχαροπλασטיών, Κυριακή αύριο, ο κόσμος αγοράζει γλυκά. Αν ήταν καλοκαίρι, θα έκανε τα πικρά γλυκά, να περάσει έξω από το ΜΥΡΙΑΜ, τον κινηματογράφο, να χαζέψει τις φωτογραφίες. Κυρίως όμως, δεν ήθελε να περάσει απ' του Γιορδάνη του στραγαλά. Θα της μύριζαν τ' αράπικα και τ' αφράτα, μπορεί να είχε βγάλει έξω και φιρίκια καραμελωμένα και κοκοράκια, θυμήθηκε τα παιδιά της. Πού να τα κουβαλάω;;; γέλασε, άσε καλύτερα, θα χαλάσουν και τα δόντια τους.



Το χασάπικο του Βασίλη του Μαργαρίτη.

Θα μου πεις, αυτό το μαρτύριο περνούσε στην αρχή ο Θόδωρος, που δούλευε γραφιάς στο δημαρχείο. Το δικό του πόστο ήταν έξω από το στραγαλάδικο, μα τελευταία στιγμή του στείλανε μήνυμα να στηθεί στο βιβλιοπωλείο του Καρφόπουλου, γιατί πού να ξέρεις από πού θα περνούσε η Ζαφειρία. Πάντως ο Γιορδάνης, που

ήταν στο κόλπο, τον είχε κεράσει ένα χωνάκι πασατέμποι τραγανιστοί κι άλλο ένα με αιγινίτικα, να περνάει την ώρα του όσο ξεροστάλιαζε.

Για να είμαστε δίκαιοι, τη μεγαλύτερη αγωνία από όλους, την είχε ο Γιαννάκης, ο παραγιός στο χασάπικο. Όλο το βάρος στους ώμους του, που σήκωναν μόλις 13 χρόνια. Ο αφεντικός του όλο τον αγριοκοίταζε, κοίτα για να κάνει θάλασσα, κερατά, θα σε κρεμάσω ανάποδα. Και θα το έκανε ο κυρ Βασίλης, δεν αστειευότανε, γιατί αυτή η γυναίκα τονε στοιχείωνε μήνες τώρα. Λίγα λεπτά αργότερα, τους ήρθε νέα ειδοποίηση από το μάστορο Φώτη που έβγαζε το ψωμί της φαμίλιας του παίζοντας φιστίκια μονά-ζυγά στο κέντρο του Στρατή. Στεκόταν έξω απ' το Φωτό-Ρεκόν, στην πλαταιίτσα Σημηριώτη. Είδε τη γυναίκα να σταματά για λίγο στο χρυσοχοείο του Εμβαλωμένου και να πιάνει το χρυσό σταυρό που κρεμόταν στο λαιμό της. Αν ο μάστορ Φώτης ήταν δίπλα της, θα καταλάβαινε πως εκείνη προσπαθούσε να δει τις τιμές από τα χρυσά σταυρουδάκια που στόλιζαν τη βιτρίνα.

Κάνοντας τον αδιάφορο, περπάτησαν παράλληλα, στο ένα πεζοδρόμιο εκείνη, στο απέναντι αυτός κι όταν έφτασε στο φούρνο του Βογιατζόγλου σταμάτησε. Ήθελε να βάλει ένα κουλούρι στο στόμα του, άλλωστε ο Θεμιστοκλής ο ταξιτζής που περίμενε στου Σκευοφύλακα, είχε δει την κυρά να έρχεται και έτρεξε να δώσει τα χαμπέρια στο χασάπικο. Η μεγάλη στιγμή πλησίαζε, λίγα μέτρα μένανε μόνο.

Όλοι αφήσανε τις δουλειές τους και βγήκαν στην πόρτα του μαγαζιού τους. Ο Γιαννάκης ο κουρέας, ο Χατζής, η κυρ- Αγγέλα η μανάβισσα με τον κυρ Κώστα τον άντρα της, ο ψαράς, ο μπάρμπα Μήτσος απ' το γαλακτοπωλείο. Μόνο στο κέντρο του Στρατή δεν είχανε καιρό για τέτοια. Απόψε θα τραγουδούσε εκεί η Βούλα Πάλα κι ήτανε τίγκα από κρατήσεις. Όλα τα τραπέζια ρεζερβέ. Ο Στρατής έτριβε τα χέρια του κι ας είχε ξηλωθεί για τα καλά. Αν δε βάλεις γύρω γύρω κόκκινες βελούδινες κουρτίνες, δεν τραγουδάω, πάτησε πόδι η ντίβα. «Καρδιά μου καημένη, πώς βαστάς και δε ραγίζεις...». Βουνό τα σπασμένα πιάτα μόλις θα το έλεγε. Χαλάλι της!

Η Ζαφειρία βρισκόταν τώρα έξω από το ζαχαροπλαστείο του Περουσή που έφτιαχνε το καλύτερο σάμαλι του κόσμου. Αυτή τη μικρή προσφυγούπολη και με κλειστά τα μάτια να την περπατάς, ξέρεις πού βρίσκεται. Απ' τη μπουγάτσα του Λάμπρου κάτω στον Τροχονόμο, μέχρι το σινεμά το Ιωνία που απέναντί του ήταν το σουβλατζίδικο του κυρ Μιχάλη. Ήταν ζαλισμένη από κούραση και μυρωδιές γι' αυτό ίσως και δεν πήρε χαμπάρι πως σε κάθε σημείο που στεκότανε, βρισκόταν και κάποιος. Απ' όπου κι αν έστριβε η Ζαφειρία, θα τη βλέπανε. Τα πάντα παίζοντουσαν στον πόντο. Ένα δευτερόλεπτο πριν, ένα δευτερόλεπτο μετά... και το σχέδιο θα τινάζοταν στον αέρα. Ύστερα... άντε να το ξαναστήσεις.

Η Ζαφειρία έκοψε ξαφνικά το βήμα. Το σώμα της την πονούσε φριχτά, όλη μέρα ορθοστασία και το μυαλό της χωμένο στην τρώγλη, κοντά στη σιδερένια γέφυρα του ηλεκτρικού, απέναντι απ' το ΡΙΑΛΤΟ.

Κόντευε τα 35, όμορφη γυναίκα, αν εξαιρέσεις τα γαριασμένα της χέρια. Τέσσερα χρόνια πελάτισσα στο χασάπικο του Βασίλη. Θα μου πεις, αν ήταν όλοι οι πελάτες σαν και του λόγου της... θα βάζαμε λουκέτο στο μαγαζί. Ερχόταν κάθε Σάββατο, γύρω στις επτά, επτάμιση και αγόραζε ένα κοτόπουλο ΒΟΚΤΑΣ, μια οκά κιμά κατεψυγμένο και ζητούσε να της δώσουν και μια σακούλα κόκκαλα, από αυτά που θα πετούσαν, ποτέ δεν είπε πως ήταν για το σκύλο της. Πλήρωνε, δε ζητούσε βερεσέ, κι έφευγε.

Ήτανε, που λες, πριν κάτι μήνες, Κυριακή απόγεμα, η γυναίκα του χασάπη, η κυρά Καίτη, κατέβαινε τη σκάλα τη σιδερένια εκεί στο ΡΙΑΛΤΟ, μαζί με τις κόρες της. Είχε πάει να δει μια συγγένισσα που έμενε δίπλα στο ΡΕΞ. Κάτι χαμίνια κουντουρνίζανε ανεβαίνοντας ανάποδα τα σκαλιά, η μια από τις δίδυμες, σκανταλιέρα και τσαούσα, ήθελε να κάνει το ίδιο, τρώει μια μπάτσα από τη μάνα της, πέφτει κάτω, ματώνει τα γόνατα. Κλάματα, φασαρία, κακό, η μάνα να μην ξέρει τι να κάνει, ερημιά, τα χαμίνια τρέξανε στην παράγκα και στην πόρτα εμφανίζεται η Ζαφειρία. Πήρανε το παιδί μέσα, του βάλανε ιώδιο και οινόπνευμα, το φυσήξανε να μη πονάει, η κυρά Καίτη στράγγισε.

Το και το, είπε στον άντρα της, και να το δεις, δεν θα το πιστέψεις. Ο Βασίλης ρώτησε κι έμαθε. Τέσσερα παιδιά η Ζαφειρία, το ένα ζαβό. Ο άντρας της σκοτώθηκε λίγο πριν γεννηθεί το τελευταίο παιδί του, ο πατέρας της παραπληγικός, κατάκοιτος. Η μάνα της με ποδάγρα, με το ζόρι φρόντιζε τον άρρωστο και τα παιδιά. Και η Ζαφειρία να ξενοπλένει, να καθαρίζει σπίτια, για να τάϊσει έξι στόματα, παρεκτός το δικό της, επτά το σύνολο.

Ο Βασίλης την έπιασε και της μίλησε το επόμενο Σάββατο που την είδε. Της δώσανε μια σακούλα με κρέατα, κιμάδες, κοτόπουλα, λουκάνικα, που περιποιήθηκες την κόρη μου, να σ' ευχαριστήσω. Πολλά δεν είναι για λίγο ιώδιο; Άλλωστε δεν έχω ψυγείο, θα χαλάσουνε. Δεν τα καταδέχτηκε.

Βρε, καλή μου, βρε χρυσή μου, εμάς το κρέας μας περισσεύει, το πετάμε. Εδώ που τα λέμε, αυτό δεν ήταν αλήθεια. Δυο φορές την εβδομάδα ερχόταν ένας κάποιος Λάγιος, έπαιρνε όλη τη σαβούρα μισοτιμής και την πουλούσε σε ταβέρνες. Η μαστοριά του μάγειρα και τα μυρωδικά, μασκάρευν τον κατιμά σε μεζέ πολυτελείας.

Ανένδοτη η Ζαφειρία. Η κυρά Καίτη την έπιασε παράμερα. Αν είσαι μάνα σωστή, άσε στην άκρη τις περηφάνιες. Για τα παιδιά σου... «Άκου να σου πω, κυρά Καίτη, και μη με πατάς εκεί πού πονάω. Αν αρχίσω να δέχομαι ελεημοσύνες, κάρκα. Τη μια τσάμπα, τις δυο τσάμπα, την τρίτη θα μου πιάσουνε τον κώλο. Είμαι χήρα και νέα κι ο κόσμος δεν έχει μπέσα. Μια χαρά τρώνε τα παιδιά, τα κόκαλα κάνουν δυναμωτική σούπα, ρίχνει μέσα η μάνα μου μπόλικο ψωμί... η ντροπή είναι χειρότερη από την πείνα!»

ΧΡΥΣΟΧΟΕΙΟΝ ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΕΙΟΝ
Δ Ο Υ Ξ
ΕΥΑΓΓ. Σ. ΕΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ
Τὸ στολίδι τῆς Ν. Ἰωνίας
Διαθέτει Ὁρολόγια: Venus-Esperus-Cinh technos και ἄλλες μάρκες.
Κοσμήματα: Σὴ μεγάλην συλλογὴν.
ΟΛΑ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ
Μικρὸς Ἀστίας Α

Έσπαγε το κεφάλι το αντρόγυνο, το μάθανε και στα άλλα μαγαζιά, όλοι θέλανε να βοηθήσουν. Η Άγγελα η μανάβισσα όταν έβλεπε το μεγάλο γιο τον φώναζε δήθεν για κάποιο θέλημα. Άντε, βρε να πετάξεις αυτό το καφάσι με τα σάπια, αλλά μακριά, μη μας πιάσει η αγρονομία. Μέσα στο καφάσι υπήρχαν κάποια λαχανικά μαραμμένα κι ανάμεσά τους κάμποσα καλά. Να πάρει γεύση η κοκαλόσουπτα!

Ήταν, που λες, μια Δευτέρα μεσημέρι, που του 'ρθε του χασάπη η φαινή ιδέα. Πέρασε ο λαχειοπώλης, πάρε κυρ Βασίλη, τ' απόγεμα κληρώνει, μπορεί και να ξαναφανείς τυχερός. Λίγα χρόνια πριν είχε κερδίσει καλά λεφτά στο λαχείο, αγόρασε το μαγαζί, πήρε οικοπέδο στο Ηράκλειο και η πρόνοια του ζήτησε να προικίσει τρία φτωχά κορίτσια. Κιμπάρης άνθρωπος, προίκισε περισσότερα.

Το σχέδιο στήθηκε ατάκα κι επί τόπου. Το κρίσιμο σημείο ήταν η ώρα. Το τι πρόβες έγιναν στου Φωλιά, τι να σου λέω. Μοιράστηκαν οι ρόλοι. Εσύ θα πεις αυτό, εσύ εκείνο, εσείς θα στηθείτε εδώ, εσείς εκεί... να μη τη χάσετε από τα μάτια σας.

Η Ζαφειρία έφτασε μπροστά στο χασάπικο περίπου στις 7.10', ο Γιαννάκης ο παραγιός έκανε το σταυρό του και κατέβηκε στο υπόγειο, εκείνη σταμάτησε για μια στιγμή, ξέχασε να πάρει ψωμί, κοίταξε πίσω, ο φούρναρης απέξω, της φάνηκε πως την κοίταζε, κι άλλοι έξω από τα μαγαζιά, για κείνηνη λέγανε, το συνηθάνε οι άντρες για τις γυναίκες που είναι μόνες, μετάνιωσε, έχω χρόνο, και μπήκε στο χασάπικο. Τρεις πελάτες ήταν μέσα.

«Καλησπέρα», χαιρέτησε. Η Καίτη δεν την είδε ως φαίνεται, έκανε λογαριασμούς, ο κυρ Βασίλης παιδευόταν με κάτι μπριζόλες, οι πελάτες συζητούσαν για το γεγονός της βραδιάς, θα τραγουδούσε στου Στρατή η Βούλα Πάλα, σημασία δεν της δώσανε.

Ξαφνικά, απ' το υπόγειο πετάγεται ο παραγιός ουρλιάζοντας

«Αφεντικό, αφεντικό, εφτά και... -κοίταξε το ρολόι- εφτά και δεκατρία και μισό»

«Τι λες, ρε χαμένο, γαμώ το στανιό σου, γαμώ...» θύμωσε ο Βασίλης «άντε να καθαρίσεις το υπόγειο, γιατί θα σε κρεμάσω ανάποδα...»

Ο Γιαννάκης δεν έδειξε να φοβάται, η Ζαφειρία κοιτούσε περιέργη.

«Τώρα είναι εφτά και δεκατέσσερα, αφεντικό!»

«Αχ, Βασίλη μου, έχει δίκιο ο Γιαννάκης» παράτησε η Καίτη τους λογαριασμούς, «εφτά και δεκατρία, το ξέχασες;»

Ο Βασίλης κοίταξε το ρολόι, χτύπησε το χέρι στο κούτελο, με τη δουλειά το ξέχασα, χτύπησε και τη χατζάρα στο κούτσουρο και άρχισε να γελάει. Ξαφνικά το χασάπικο γέμισε. Μπήκε ο Φωλιάς κρατώντας ένα δίσκο με ποτά και τους κέρασε όλους.

«Ποιος μπήκε στο μαγαζί εφτά και δεκατρία ακριβώς;» ρώτησε με επίσημη σοβαρότητα ο Γιαννάκης, «γιατί εγώ δεν είδα, ήμουν στο υπόγειο». Το «ακριβώς» το τόνισε.

«Εγώ, φώναξε ένα πελάτη» δασκαλεμένος, φυσικά

«Τι λε, ρε, αφού μαζί μπήκαμε» είπε κάποιος άλλος, εξ ίσου δασκαλεμένος. «Η κερία από δω» έδειξε τη Ζαφειρία «περικαλώ, μανδάμ!»

«Εσείς μπήκατε, εφτά και δεκατρία;»

«Δεν ξέρω, δεν κοίταξα την ώρα»

«Ναι, αυτή μπήκε, την είδα... Κι εγώ την είδα... κι εγώ... Άρχισαν να της σφίγγουν το χέρι, να της δίνουν συγχαρητήρια, μπράβο, καλέ, και σ' ανώτερα, κι εγώ που νόμιζα πως είναι το άλλο Σάββατο, άσιχτίρ, η Ζαφειρία δεν καταλάβαινε τίποτα.

Ήταν η Άγγελα η μανάβισσα που ανέλαβε να εξηγήσει. Ο κυρ Βασίλης από δω, καλέ, κέρδισε το λαχείο και φτιάχτηκε οικονομικά και λόγω που η κλήρωση έγινε εφτά και δεκατρία... ε; κατάλαβες; Πάνε λίγα χρόνια! Γι' αυτό και κάθε χρόνο, όποιος μπαίνει στο μαγαζί τέτοια μέρα και τέτοια ώρα, κερδίζει κρέας για όλη τη χρονιά

«Δε μου το 'πατε, του χρόνου θα παραφυλάω, να είμαι εγώ ο τυχερός, φώναξε ο Παντελής ο φαναρτζής και όλοι γέλασαν.

Η Ζαφειρία δε είπε τίποτα. Κατάλαβε. Δάγκωσε τα χείλη μονάχα και δέχτηκε – κρεμάστρα που πάνω της κρεμάνε ρούχα- από τα χέρια της Καίτης δυο σακούλες βαριές, ο Βασίλης της έσφιξε βιαστικά το χέρι, και συνέχισε να τσουγκρίζει με τους πελάτες. Η γυναίκα έμεινε ασάλευτη, το δίλημμα μπορούσες να το γευτείς, μετά είπε καληνύχτα δειλά και γύρισε να φύγει. Λίγο πριν φτάσει στο ΡΙΑΛΤΟ και χαμένη ακόμα στο μπερδεμένο της μυαλό, άκουσε βήματα και ψιθύρους πίσω της. Ήταν ο Γιαννάκης με τον Μάκη που κουβαλούσαν δυο μεγάλα χαρτόκουτα.

Τον αφεντικό μου τον αγαπάνε όλοι κι επειδή τους κέρασε όταν κέρδισε το λαχείο, είπαν να κεράσουν τον αποψινό τυχερό, κι απόθεσαν τα χαρτόκουτα στην πόρτα της. Και σάμαλι, και αφράτα, και φιστίκια, και κοκοράκια καραμελωμένα, και μπουγάτσες, αφράτο ψωμί, κουλούρια με σουσάμι και παστουρμά και βιβλία με παραμύθια...αλλά και ξέχειλο από χαρά πολλή γιατί το κόλπο πέτυχε απόλυτα εκείνο το χειμωνιάτικο απόγευμα του '58.



Ξηροί καρποί «Ιορδάνης»

ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ - ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

Του Μάκη Τσαούση - Δημ. Συμβούλου
Παλαίμαχου ποδοσφαιριστή.

Ελάχιστα μόλις χιλιόμετρα πιο μακριά από τις Βόρειες παρυφές της Αθήνας απλώνεται μια μεγάλη έρημη περιοχή. Αυτός είναι ο τόπος μας, οι Ποδαράδες Γενάρης του 1923.

Στην ήσυχη αυτή ερημιά, με το λιγοστό νερό θα ριζώσουν μερικές εκατοντάδες οικογένειες προσφύγων από τη Σπάρτη της Μ. Ασίας, και λίγο αργότερα, μετά τη συνθήκη της Λωζάνης που θα σήμαινε και τον ολοκληρωτικό ξεριζωμό του Μικρασιατικού Ελληνισμού, πρόσφυγες από όλα τα μέρη της Τουρκίας αρχίζουν να συρρέουν στην καινούργια συνοικία.

Τότε είναι που η Ελληνική Κυβέρνηση αποφασίζει να οικοδομήσει πέντε, περίπου χιλιάδες καινούργια οικοδομήματα, για να στεγάσει τον πληθυσμό. Παράλληλα θα μετονομάσει και την πόλη από ΝΕΑ ΠΙΣΙΔΙΑ σε ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ, όπως γράφει στο Βιβλίο του «ΙΩΝ ΛΟΓΟΣ», ο Βάσος Βογιατζόγλου.

Οι πρόσφυγες πρόγονοι μας, προσπαθούν να ξαναφτιάξουν τη ζωή τους από την αρχή. Ο πυρετός της δημιουργίας συνεπαίρνει τους πρόσφυγες από τη μία άκρη, ως την άλλη.

Ο αθλητισμός και ειδικότερα το ποδόσφαιρο αποτέλεσε μια διέξοδο στη σκληρή πραγματικότητα εκείνης της εποχής.

Από τα μέσα της δεκαετίας του 1920 δημιουργούνται οι πρώτες ποδοσφαιρικές ομάδες, Παμμικρασιατικός Σύνδεσμος Νέων, Όμιλος Φιλάθλων Ν. Ιωνίας, Α.Ε. Ελευθερούπολης, Ατρόμητος Ν. Ιωνίας, Παμβυζαντινός Καλογρέζας, Πανιώνιος Α. Ο. Ν. Ιωνίας, η Ελπίς. Πρωταγωνιστούν στα Τοπικά ανεπίσημα Πρωταθλήματα.

Γήπεδο μοναδικό αυτό του Ομίλου απέναντι από το Επισκοπείο (έδρα της Μητρόπολης Ν. Ιωνίας, επί της οδού Ηρακλείου), συμπληρωματικά υπήρχε η αλάνα του Σινάνογλου και αργότερα το Κολλέγιο στην Ελευθερούπολη και το μεγάλο και μικρό γηπεδάκι στο δασύλιο της Φιλαδέλφειας.

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1930 ο Ο.Φ.Ν.Ι. και η Ελευθερούπολη αγωνίζονται στα επίσημα πρωταθλήματα της ΕΠΣΑ.

Στις 28 Οκτωβρίου 1945 με την ευκαιρία της Εθνικής Επετείου διοργανώθηκε στο γήπεδο της Ν. Ιωνίας (του Ομίλου) ένας ποδοσφαιρικός αγώνας ανάμεσα στις μικτές ομάδες «ΕΠΙΣΗΜΕΣ» & «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ». Την πρώτη ομάδα συγκρότησαν παίκτες από τις επίσημες ομάδες (αναγνωρισμένες από την προπολεμική περίοδο) Α.Ε. Ν. ΙΩΝΙΑΣ και Α.Ε. ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΗΣ, ενώ η δεύτερη ομάδα συγκροτήθηκε από ποδοσφαιριστές των ανεξαρτήτων ομάδων, ΕΛΠΙΣ - ΝΙΚΗ Περισοπού, Καλογρέζας και Σαφράμπουλης.

Το 1949 ιδρύεται επίσημα ο ΠΑΟ ΚΑΛΟΓΡΕΖΑΣ που τη δεκαετία του 1950 - 1960 ανεβαίνει σταδιακά από τη Δ' στην Α' κατηγορία της ΕΠΣΑ.

Το 1953 ιδρύεται επίσημα ο ΠΑΟ ΣΑΦΡΑΜΠΟΛΗΣ που με την ξέφρενη πορεία, σε επτά περιόδους ανέβηκε από την Δ' κατηγορία, στην Α' κατηγορία της ΕΠΣΑ.

Το 1955 ιδρύεται ο Α.Ο. Νεάπολης που από την περίοδο '57- '58 μετέχει στα πρωταθλήματα της ΕΠΣΑ, όπως αργότερα και η ΑΛΣΟΥΠΟΛΗ που επίσης μετέχει στα πρωταθλήματα ΕΠΣΑ.

Τη δεκαετία 1950-1960 μετέχουν στη μεγάλη κατηγορία της ΕΠΣΑ τα σωματεία Α.Ε. Ν. ΙΩΝΙΑΣ και Α.Ε. ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΗΣ και οι παλιοί φίλαθλοι θυμούνται τα ντέρμπι της εποχής μεταξύ των δύο σωματείων, στο γήπεδο της ΑΕΚ (αφού δεν υπήρχε πλέον γήπεδο στη Ν. Ιωνία) και τις κηδείες που προετοίμαζαν ολόκληρη βδομάδα, οι φίλαθλοι και των 2 ομάδων. (Φυσικά η μία από τις δύο, έμενε στο ράφι για τον επόμενο αγώνα). Το 1961 οι άσπονδοι αντίπαλοι αποφάσισαν να ενωθούν στην ΕΝΩΣΗ ΙΩΝΙΑΣ-ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΗΣ και να αγωνιστούν στη Β' Εθνική κατηγορία.

Την περίοδο '62-'63 ανέβηκε στη Β' Εθνική και ο ΠΑΟ ΣΑΦΡΑΜΠΟΛΗΣ.

Έτσι την περίοδο εκείνη είχαμε τα ντέρμπι της ΕΝΩΣΗΣ και ΠΑΟ ΣΑΦΡΑΜΠΟΛΗΣ με το γήπεδο της Ιωνίας κατάμεστο και όχι μόνο. Τα μπαλκόνια των πέτρινων σπιτιών απέναντι από το γήπεδο γεμάτα και τους χώρους γύρω από τη Δεξαμενή επίσης.

Στη Β' Εθνική ο ΠΑΟ ΣΑΦΡΑΜΠΟΛΗΣ αγωνίστηκε ως την περίοδο 1964-1965.

Το 1964 ανέβηκε στην Β' Εθνική και η ΚΑΛΟΓΡΕΖΑ που αγωνίστηκε στην κατηγορία αυτή ως τη περίοδο 1966-1967.



Ποδοσφαιρικές Ομάδες στο γήπεδο επί της οδού Ηρακλείου
απέναντι από το σημερινό επισκοπείο.



Α. Ε. Ελευθερούπολης

Το καλοκαίρι του '67 η δικτατορία επέβαλε την διάλυση του ΠΑΟ ΚΑΛΟΓΡΕΖΑΣ και του ΠΑΟ ΣΑΦΡΑΜΠΟΛΗΣ και τη δημιουργία από τις 2 αυτές ομάδες, του ΙΚΑΡΟΥ που αγωνίστηκε στη Β' Εθνική ως το 1975, με πρωταγωνιστικό ρόλο.

Το 1972 του στέρησαν το δικαίωμα να αγωνιστεί στην Α' ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ, μόνο πολιτικές σκοπιμότητες της εποχής (Χούντα). Η συγγώμη που ακούστηκε (σε πρόσφατη παρουσίαση του Βιβλίου για τον ΙΚΑΡΟ) από τον πρόεδρο τότε της ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ για εκείνη την περίοδο, τα λέει όλα.

Βέβαια όταν μιλάμε για ποδοσφαιρικές ομάδες, θα πρέπει πρώτα να αναφερόμαστε στους ποδοσφαιριστές, τους προπονητές αλλά και τους παράγοντες αυτών των ομάδων.

Χωρίς όλους αυτούς δεν υπάρχουν ομάδες. Επειδή όμως θα χρειαζόταν ολόκληρο βιβλίο για να τους αναφέρω όλους, μια και η Ν. Ιωνία ήταν ποδοσφαιρομάνα, θα προσπαθήσω να αναφέρω ενδεικτικά, τους μεγάλους ποδοσφαιριστές που πρωτόπαιξαν ποδόσφαιρο στις ομάδες της Ν. Ιωνίας, πριν πάνε στην ΑΕΚ, τον ΠΑΟ, τον ΑΠΟΛΛΩΝΑ κλπ., τη δεκαετία 1940-1950 και αποτελούσαν τον κορμό της ΕΘΝΙΚΗΣ μας :

ΜΑΡΟΠΟΥΛΟΣ- ΤΖΑΝΕΤΗΣ – ΡΙΜΠΑΣ – ΞΕΝΟΣ – ΜΑΓΕΙΡΑΣ – ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ – ΣΠΥΡΙΔΗΣ - ΒΛΑΝΤΗΣ – ΝΕΣΙΑΔΗΣ – ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΣ – ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ – κ.α. τους νεότερους της 10ετίας '50 - '60 :

ΠΑΝΑΚΗ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ - ΣΚΕΥΟΦΥΛΑΚΑ-ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ – ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ – ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ – ΜΕΛΙΣΗ – ΦΙΛΙΠΠΟΥ – ΜΑΝΤΑΡΑΚΗ – ΛΙΑΝΟ – ΒΑΜΒΑΚΟΠΟΥΛΟ ΝΤΟΡΗ τον ΜΕΤΑΛΛΟΠΟΥΛΟ – ΣΕΒΑΣΤΙΑΔΗ – ΑΔΑΜΑΝΤΙΔΗ και αργότερα οι ΧΙΩΤΗΣ - ΒΕΛΕΤΖΑΣ

και βέβαια υπήρξαν κατά την άποψή μου σπουδαίοι ποδοσφαιριστές που δεν είχαν την τύχη να πάνε στις μεγάλες ομάδες, όπως ενδεικτικά πάλι, οι :

ΤΖΑΝΙΔΑΚΗΣ – ΡΟΥΣΟΣ – ΑΦΟΙ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ – ΔΑΛΑΚΙΔΗΣ – ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ – ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ – ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ – ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ - ΣΥΜΒΟΥΛΙΔΗΣ – ΕΜΒΑΛΩΜΕΝΟΣ – ΓΟΥΝΑΡΙΔΗΣ – ΧΑΤΖΗΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ – ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ – ΠΑΠΑΛΑΚΗΣ – ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ – ΣΕΡΕΤΗΣ – ΘΩΜΑΪΔΗΣ – ΜΑΥΡΙΔΟΠΟΥΛΟΣ – ΠΕΡΣΙΔΗΣ – ΝΙΚΟΣ ΜΑΝΤΑΡΑΚΗΣ – ΒΕΝΕΤΣΑΝΟΣ- ΣΚΙΤΖΗΣ- ΜΑΥΡΟΦΡΥΔΗΣ – ΑΦΟΙ ΜΠΟΥΛΟΥΜΠΑΣΗ – ΤΖΩΡΑΣ – ΛΥΡΟΠΟΥΛΟΣ – ΚΑΡΕΚΛΙΔΗΣ – ΤΣΟΜΑΠΑΝΑΚΗΣ – ΖΑΚΥΝΘΙΝΟΣ – ΠΑΥΛΙΔΗΣ – ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ – ΤΕΛΙΔΗΣ – ΦΡΑΓΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ – ο ΝΙΚΟΣ ΔΟΥΡΙΔΑΣ – ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ – ΝΙΚΟΛΑΟΥ – ΡΟΥΣΣΟΣ – ΟΥΣΤΑΜΠΑΣΙΔΗΣ – ΜΕΞΑΣ – ΓΟΥΝΗΣ – ΛΙΝΑΡΗΣ – ΑΦΟΙ ΚΟΥΚΑ – ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ – ΑΝΘΡΩΠΕΛΟΣ – ΑΒΑΚΟΥΜΙΔΗΣ – ΠΛΑΤΩΝΙΔΗΣ - ΚΑΛΙΦΑΣΑΣ – ΦΡΑΤΖΕΣΚΟΣ – ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ – ΑΦΟΙ ΚΑΡΒΟΥΝΙΑΡΗ – ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ – ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ – ΛΑΣΚΑΡΗΣ – ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΣ – ΤΣΙΒΙΤΖΗΣ – ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΝΑΚΗΣ – ΚΙΜΠΟΥΡΗΣ – ΠΕΤΡΙΔΗΣ – ΚΟΤΑΡΙΔΗΣ – ΚΑΡΕΤΖΟΠΟΥΛΟΣ- ΑΠΟΣΟΓΛΟΥ – ΠΕΤΡΙΔΗΣ – ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ - ΠΑΝΕΣ - ΚΑΡΥΠΙΔΗΣ.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΕΣ :

Ο Στέφανος Πετρίτσης ξεκίνησε την προπονητική του καριέρα από την ΑΕ Ν. Ιωνίας – συνέχισε σε ΟΦΗ – Τρίκαλα – Καβάλα - Γιάννενα – Δόξα Δράμας – Εθνική Ελπίδων – Νέων.

Στις ομάδες της Ιωνίας κατά εποχές δούλεψαν οι Νεσιάδης – Μυτιληναίος – Ρίμπας – Σπυρίδης και αργότερα Κ. Πετρίτσης – Ουσταμπασίδης – Γουνής, Παναγιωτίδης.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ της Ν. ΙΩΝΙΑΣ :

Ο Χαράλαμπος Δαυίδ της Καλογρέζας, έγινε Γεν. Γραμματέας της ΕΠΟ.

Ο Βασίλης Χαϊτόγλου της Ν. Ιωνίας, έγινε Γεν. Γραμματέας της ΕΠΣΑ.

Ο Σταμάτης Παπασταματίου από Σάφραμπολη έγινε Γεν. Αρχηγός ΑΕΚ και ο Βαγγέλης Εμβάλωμένος παλιός Γ.

Αρχηγός Ν. ΙΩΝΙΑΣ, έγινε ο πρώτος πρόεδρος του

επαγγελματικού σωματείου Γ.Σ. ΑΠΟΛΛΩΝ και ενδεικτικά οι Μακρίδης, Σιαφάκας, Χαμαλίδης, ο Γιαγλόγλου πρόεδρος της Νεάπολης και του Α. Ο. Νέας Ιωνίας, ο Ελμαλόγλου, από δεκάδες παραγόντων που βοήθησαν ώστε να υπάρχουν ομάδες στην πόλη μας.



A. E. N. Ιωνίας

Θάταν κρίμα να μην αναφέρουμε και τον μεγαλύτερο διαιτητή του Ελληνικού Ποδοσφαίρου τον Λέλο Βαμβακόπουλο, παλιό ποδοσφαιριστή της Ιωνίας, τον Ευάγγελο Παζαρόπουλο διαιτητή Α' Εθνικής, τον Ταβουλάρη.

Σήμερα στη Ν. Ιωνία υπάρχουν, ο Α.Ο. Ν. Ιωνίας που προέρχεται από τη συγχώνευση Ο.Φ.Ν.Ι.-ΠΑΟ ΚΑΛΟΓΡΕΖΑΣ και Α.Ο. ΝΕΑΠΟΛΗΣ και θα αγωνίζεται στη νέα Γ' ΕΘΝΙΚΗ κατηγορία, και η Α.Ε. ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΗΣ και ΠΑΟ ΑΛΣΟΥΠΟΛΗΣ που αγωνίζονται στα τοπικά της ΕΠΣΑ.

Το ποδόσφαιρο όπως όλη η χώρα θα περάσει πολύ δύσκολες μέρες.

Μόνη ελπίδα, τα εκατοντάδες παιδιά που μετέχουν στις ακαδημίες και των τριών ομάδων της πόλης μας, που πρέπει να διαφυλάξουν με κάθε θυσία οι ομάδες μας, και να εμπιστευθούν τα νέα παιδιά, πολλά από τα οποία μπορούν και πρέπει να στελεχωθούν τις ομάδες της Ν. ΙΩΝΙΑΣ.

Το Κέντρο Σπουδής και Ανάδειξης Μικρασιατικού Πολιτισμού (ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.) αποτελεί Ν.Π.Δ.Δ. και διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 203 του Π.Δ. 410/95 (Δ.Κ.Κ.). Η ίδρυσή του δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ. αρ. 646 / τ. 2 / 2003, όπου παρατίθεται η σχετική Συστατική Πράξη του Δημοτικού Συμβουλίου Νέας Ιωνίας Αττικής (113/03). Με την υπ' αριθμ. 36281/04.08.2011 Υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 1765/5.8.2011) το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. εξαιρέθηκε της συγχώνευσης κι εξακολουθεί να λειτουργεί ως αυτόνομο Ν.Π.Δ.Δ. Για την επίτευξη των σκοπών του, το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. μπορεί να συνεργάζεται με τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, με τους Ο.Τ.Α. γενικότερα, με Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., και με πολίτες.

Στο πλαίσιο των δράσεων του Κέντρου περιλαμβάνονται η έρευνα, μελέτη και εκπόνηση προγραμμάτων, η ίδρυση και λειτουργία εξειδικευμένης βιβλιοθήκης, οι εκδόσεις, η προκήρυξη υποτροφιών, η καταγραφή στοιχείων του μουσικού και ορχηστρικού πολιτισμού, η διδασκαλία παραδοσιακών τεχνών, η λειτουργία μουσείων, η διεξαγωγή εκθέσεων και η οργάνωση εκδηλώσεων και συνεδρίων.

Οι πόροι του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. προέρχονται από το Δήμο Ν. Ιωνίας. Παράλληλα, ενίσχυση προσφέρουν οι δωρεές και χορηγίες φορέων και φυσικών προσώπων.

Το Κέντρο στεγάζεται σε ανακαινισμένους χώρους του συγκροτήματος κτιρίων του Δήμου Νέας Ιωνίας που βρίσκονται στην οδό Πατρ. Ιωακείμ 4, πολύ κοντά στον ομώνυμο σταθμό των Η.Σ.Α.Π.

Σε καθημερινή βάση, υποδεχόμαστε το κοινό από τις 08:30 έως τις 13:00.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να καλούν στο τηλ. 210 27 95 012.

Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Λουκάς Χριστοδούλου, Οικονομολόγος
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ : Χρήστος Χατζηγιάννου, Δημοτικός Σύμβουλος
ΜΕΛΗ : Τάκης Κωσιδάκης, Δημοτικός Σύμβουλος - Καραγκιοζοπαίχτης
Ζαχαρούλα Καραβά, Δρ. Παν. Αθηνών - Συγγραφέας
Γεράσιμος (Μάκης) Λυκούδης, Ζωγράφος - Αγιογράφος
Χάρης Σαπουντζάκης, Συγγραφέας - Πρόεδρος Ένωσης Σπάρτης Μ. Ασίας.
Κώστας Τσοπανάκης, Πρόεδρος Συνδέσμου Αλαγιωτών
Χρυσάνθη Αθηνάκη, Φιλολόγος - Πρόεδρος Συλλόγου Σμυρναίων Ν. Ιωνίας
Αρχάγγελος Γαβριήλ, τ. Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων
Λαμπρινή Σπανοπούλου, Γ. Γραμ. Σωματείου Ινεπολιτών - Κασταμονιτών
Γιώργος Νουβέλογλου, Βιοτέχνης, Αντιπρόεδρος Συνδέσμου Αλαγιωτών
Έλενα Μπιοτζιόλη, άνεργη
Σωτήρης Βάρβογλης, Ψηφιογράφος
Ισαάκ Παναγιωτίδης, Ηλεκτρονικός
Καλ. Στεριάδου, Πρ. Ιωνικού Συνδέσμου, Δρ. Παντείου Πανεπ., Συγγραφέας

Αναπληρωματικά μέλη

ΠΡΟΕΔΡΟΥ: Όμηρος Ακιανίδης, Γραφίστας
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ: Χρήστος Αναμουρλόγλου, Δημοτικός Σύμβουλος
ΜΕΛΩΝ : Σπύρος Αμανατίδης, Δημοτικός Σύμβουλος
Ιωάννης Κατιμερτζόγλου, Πολιτικός Επιστήμων - υπ. Διδάκτορας Ε.Κ.Π.Α.
Σάββας Καλαμάρης, Γιατρός
Ηλίας Μωραλόγλου, Πολιτικός Μηχανικός
Αγγελική Σακαλόγλου, Ιδιωτική Υπάλληλος
Έλσα Ανθρακίδου, Έφορος Συλλόγου Σμυρναίων Ν. Ιωνίας
Όλγα Φτούλη, Βιβλιοπώλης
Γιάννης Καραγιαννίδης, Αντιπρ. Σωματείου Ινεπολιτών - Κασταμονιτών
Γιώργος Σαββίδης, Βιοτέχνης
Ηλίας Αποστολίδης
Χαρίτων Φραγκούλης, Τεχνικός Ο.Τ.Ε.
Αριστείδης Χατζησαββίδης, Δημοτικός Σύμβουλος
Δημήτρης Γεωργαυδής, Αντιπρόεδρος Ιωνικού Συνδέσμου

Εκδότης: **ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.**
Γραφεία: Πατρ. Ιωακείμ 4, Ν. Ιωνία 14234 Τηλ.: 210 27 95 012 Fax.: 210 27 90 775
Ιστοχώρος: www.dimosneasionias.gr/kemipo.htm
Ηλεκτρ. διεύθ.: kemipo@otenet.gr
Επιμέλεια έκδοσης: Μάκης Λυκούδης
Παραγωγή: Εκδόσεις ΓΡΑΜΜΑ, Αγ. Παρασκευής 72-74, 112 54 (Κ. Πατήσια) Αθήνα
Τηλ. 210 522 5202 - Email : katradian@gmail.com

* Η αναδημοσίευση κειμένων ή φωτογραφιών επιτρέπεται σύμφωνα με τις διατάξεις της κειμένης νομοθεσίας και μετά από έγγραφη άδεια από το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.

* Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν απόψεις και θέσεις των συγγραφέων τους.

* Η αρμόδια για την έκδοση του περιοδικού επιτροπή του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.

φέρει την ευθύνη για την επιμέλεια και την άρτια παρουσίασή τους μόνον.